

YLIOPISTOJEN
OPIKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022–2025

Todistusvalinnan pisteytyslunnonos 31.3.2023

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Pisteytyslunnon taustaa	5
2.1. Keskeiset lähtökohdat	5
2.1.1. Pisteytyksen selkiyttäminen	5
2.1.2. Alakohtaisen osaamisen huomioiminen.....	5
2.1.3. Negatiivisten ohjausvaikutusten vähentäminen.....	6
3. Pisteytystaulukot ja hakukohteet	7
3.1. Pisteytystaulukot ja koulutusalojen jakautuminen	7
3.2. Kynnysehdot.....	10
3.3. Tasapistekriteerit.....	11
3.3.1. Tasapistekriteerien yleiset periaatteet	11
3.3.2. Arvonnän käyttäminen tasapistekriteerinä	11
3.3.3. Tasapistekriteerien soveltamisen jälkeen samalla sijalla olevat hakijat.....	12
3.4. Opiskelijaksi valittävien riittävän taitotason varmistaminen ja alalla tarvittavista valmiuksista viestiminen	12
3.4.1. Vähimmäispisteraja	12
3.4.2. Koulutuksen ja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien kuvaaminen	13
3.5. Kansainvälisten ylioppilastutkintojen pisteyttäminen.....	13
3.5.1. Kansainvälisten ylioppilastutkintojen pisteytyksen erityispiirteitä	13
3.5.2. Arvosanojen muuntotaulukko	14
3.5.3. Painotettu aine	14
3.5.4. Kieliaineiden ja matematiikan vastaavuus suomalaisen ylioppilastutkinnon aineisiin	14
3.5.5. Reaali- ja taideaineet.....	15
3.5.6. IB-, EB-, RP- ja DIA-tutkintojen kynnysehdot.....	15
4. Perustelut pisteytyslunnon esitettäville ratkaisuille	16
4.1. Kaikille taulukoille yhteiset ratkaisut	16
4.1.1. Äidinkieli ja kirjallisuus pisteytyksessä.....	16
4.1.2. Matematiikka pisteytyksessä	17
4.1.3. Reaaliaineet pisteytyksessä	19
4.1.4. Vieraat kielet ja toinen kotimainen kieli pisteytyksessä.....	20
4.2. Pisteiden muodostumisperusteet	23
4.2.1. Laudaturin pistemäärä	23
4.2.2. E-A-arvosanojen pistemäärä	23

4.3. Yksittäisiä taulukoita koskevat ratkaisut	24
4.3.1. Taulukko A.....	24
4.3.2. Taulukko B.....	24
4.3.3. Taulukko C.....	24
4.3.4. Taulukko D.....	24
4.3.5. Taulukko E.....	25
4.3.6. Taulukko F.....	25
4.3.7. Taulukko G.....	25
4.3.8. Taulukko H.....	25
4.3.9. Taulukko I.....	25
4.3.10. Taulukko J.....	26
4.3.11. Taulukko K	26
4.4. Arvio luonnostellun pisteytysmallin vaikutuksista	27
4.4.1. Vaikutukset hyväksyttäväksi tuleviin opiskelijoihin	27
4.4.2. Vaikutukset lukiolaisten valintoihin.....	28
4.4.3. Vaikutukset lukiolaisten hyvinvointiin ja paineisiin	28
4.4.4. Vaikutukset korkeakoulutuksen saavutettavuuteen	29
Lähteet	29
Liitteet	32

1. Johdanto

Yliopistot ovat asettaneet tavoitteekseen kehittää yliopistojen opiskelijavalintaa sekä hakijoiden että yliopistojen näkökulmasta yksinkertaisemmaksi, selkeämmäksi ja vähemmän kuormittavaksi.

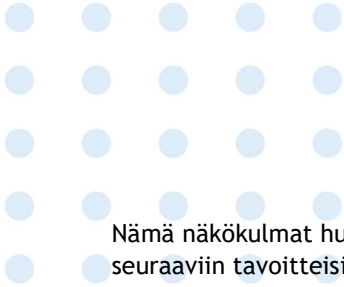
Lähtökohdina todistusvalinnan kehittämiseksi ovat ne haasteet, jotka on tunnustettu opiskelijavalintojen kehittämisen fasilitointiprosessin tuloksena keväällä 2021. Todistusvalinnan keskeiset haasteet ovat:

- *Todistusvalintakokonaisuuden monimutkaisuus*
 - Todistusvalinnassa on käytössä noin 50 erilaista pisteystystaulukkoa, jotka muodostavat hyvin laajan ja monimutkaisen kokonaisuuden. Tämä vaikeuttaa sekä todistusvalinnasta viestimistä että eri alojen pisteystysmallien vertailua.
 - Lukuisat erilaiset pisteystystaulukot aiheuttavat lisäksi sen, että hakijan olisi hyvä jo lukio-opintojen alussa tietää, mihin aikoo lukion jälkeen hakea, jotta hän osaa tehdä todistusvalinnan kannalta optimaaliset ainevalinnat lukiossa. Hyvin erilaiset pisteystystaulukot johtavat myös siihen, että yhden koulutusalan pisteistyksen mukaiset valinnat rajaavat mahdollisuuksia menestyä toisen alan opiskelijavalinnoissa, ja näiden selvittäminen on hyvin haastavaa ja aikaa vievää.
- *Todistusvalintaan kohdistuva kritiikki*
 - Todistusvalintaan kohdistuva kritiikki keskittyy etenkin neljään asiaan: todistusvalinnan aiheuttama paine ylioppilaskirjoituksiin, matematiikan rooli, kielten pieni painoarvo ja lukion yleissivistävän roolin heikentäminen. Kritiikin yhteisenä nimittäjänä on huoli todistusvalinnan vaikutuksista lukiokoulutukseen.
 - Julkisessa keskustelussa todistusvalinnasta on myös vallalla monia mielikuvia, jotka eivät aina ole täysin paikkaansa pitäviä.

Näistä syistä todistusvalinnan pisteystystä tulee yksinkertaistaa ja selkiyttää, mutta kuitenkin siten, että todistusvalinnalla voidaan mitata hakijoiden valmiuksia menestyä hakemansa alan opinnoissa. Pisteytys, joka antaa tilaa hakijan omille kiinnostuksen kohteille ja mahdollistaa oman kiinnostuksen mukaisilla valinnoilla hakeutumisen mahdollisimman monelle koulutusalueelle, on myös yliopistojen etu (ns. kaksisuuntaisten markkinoiden teoria, ks. Pekkarinen & Sarvimäki, 2016). Pisteytyksen yksinkertaistaminen ja selkiyttäminen liittyy lisäksi korkeakoulutuksen saavutettavuuteen ja periytyvyyteen. Nuorimmat lukiolaiset ovat 15-vuotiaita, joille monimutkaisen pisteytysjärjestelmän ymmärtäminen voi olla hyvin haastavaa, ja erilaisilla perheillä on hyvin erilaiset mahdollisuudet olla nuoren tukena asian selvittämisessä. Todistusvalinnan pisteytyksen nykyiseen kokonaisuuteen voi tutustua osoitteessa <https://yliopistovalinnat.fi/todistusvalinnan-pisteytykset-vuosina-2023-2025>.

Todistusvalintaan kohdistuvaa kritiikkiä tulee tarkastella tutkimuksen ja lukiokentältä saatavan tiedon valossa, ja arvioida tarkasti, millä tavoilla ja työkaluilla kritiikkiin voidaan vastata. Pisteytyksen selkiyttäminen helpottaa myös siitä viestimistä, jolloin vääriä mielikuvia ei synny niin helposti.

Yhteiskunnallisesti merkittävänä toimijana yliopistojen tulee kaikessa toiminnassaan - myös opiskelijavalinnoissa - huomioida yhteiskunnalliset huolet ja pyrkiä omalta osaltaan vaikuttamaan siihen, että asiat kehittyvät oikeaan suuntaan tai eivät ainakaan yliopistojen toiminnan johdosta heikkene entisestään. Jo edellä mainitun korkeakoulutuksen saavutettavuuden ja periytyvyyden (Kosunen, 2021) lisäksi tällä hetkellä yliopistojen opiskelijavalintojen kannalta keskeisiä yhteiskunnallisia huolia ovat huoli LUMA-osaamisen tasosta ja tämän tason heikkenemisestä, ja sen vaikutuksesta Suomen kilpailukykyyn (OKM, 2023), huoli Suomen kielivarannon kapenemisesta ja sen vaikutuksesta Suomen kilpailukykyyn (EK, 2022; Pyykkö, 2017) sekä huoli nuorten jaksamisesta ja hyvinvoinnin heikkenemisestä (Salmela-Aro & Hietajärvi, 2020; Lukiolaisbarometri 2022).

Nämä näkökulmat huomioiden on pyritty luonnostelemaan todistusvalinnan pisteytys, jolla pyritään seuraaviin tavoitteisiin:

- Yliopistot saavat vähintään yhtä hyviä opiskelijoita kuin tähänkin asti
- Viestitään lukiolaiselle, että hänen kannattaa tehdä lukioaikaisia valintoja oman kiinnostuksen mukaisesti
- Rohkaistaan opiskelemaan ja kirjoittamaan matematiikka
- Rohkaistaan opiskelemaan vieraita kieliä
- Viestitään äidinkielen osaamisen merkityksestä kaikilla koulutusaloilla

Yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämistyötä varten perustettiin alkuvuodesta 2022 kehittämishanke, jonka koordinoimana todistusvalinnan pisteytyksen päivittämistä on valmisteltu. Tarkoituksena on ollut kehittää todistusvalintaa kokonaisuutena, ja kokonaisuutta myös hakijan näkökulmasta tarkastellen. Tästä syystä laaditaan kaikkia koulutusaloja koskeva, todistusvalinnasta tähän asti saatuihin kokemuksiin, tutkittuun tietoon ja yhteiseen keskusteluun pohjautuva pisteytys sen sijaan, että laadittaisiin pisteytystyökalu, jonka pohjalta koulutusalat ja oppiaineet laatisivat oman versionsa pisteytyksestä.

Todistusvalinnalla tarkoitetaan tässä pisteytysluonnoksessa valintatapaa, jossa hakijoiden ylioppilastodistukset pisteytetään ja opiskelemaan valitaan parhaat todistuspisteet saaneet hakijat. Joissakin hakukohteissa valintaan voi liittyä myös muita vaiheita, kuten soveltuvuuskoee. Todistusvalinnalla ei siis tässä pisteytysluonnoksessa tarkoiteta ylioppilastodistuksen perusteella tehtävää suoravalintaa, jossa kaikki tietyn ylioppilasarvosanan saavuttaneet hakijat hyväksytään suoraan.

Nyt esiteltävää pisteytysluonnosta on valmisteltu todistusvalinnan asiantuntijatyöryhmässä, jossa on ollut eri koulutusalojen edustajia sekä sidosryhmistä lukioiden (Sopo ry) ja lukiolaisten (Suomen Lukiolaisten Liitto) sekä ylioppilastutkintolautakunnan edustus. Työn etenemistä on sen edetessä esitelty säännöllisesti yliopistojen koulutusvararehtoreiden lisäksi yliopistojen opiskelijavalintojen ydinryhmälle (joka toimii myös hankkeen ohjausryhmänä) sekä Suomen yliopistokoulutuksen asiantuntijaverkosto OHA-Forumille. Yliopistot ovat tilanneet työn tueksi todistusvalinnan vaikutuksia selvittäneen tutkimuksen, jonka ovat toteuttaneet Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT, Työn ja talouden tutkimus Labore ja Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus. Tutkimuksen raportti julkaistaan kevään 2023 aikana, mutta sen tuloksia on hyödynnetty tämän luonnoksen valmistelussa koko prosessin ajan. Pisteytysluonnoksen valmistelussa on lisäksi hyödynnetty mahdollisimman kattavasti muuta saatavilla olevaa ja jatkuvasti karttuvaa tutkimustietoa sekä keskusteluja yliopistojen koulutusalojen ja sidosryhmien kanssa. Aiheesta on myös järjestetty webinaareja, joissa on esitelty alustavia tuloksia yliopistojen tilaamasta tutkimuksesta. Webinaarien materiaalit ja tallenteet löytyvät osoitteesta <https://blogs.helsinki.fi/valintahanke/webinaarit/>.

Tässä esiteltävästä pisteytysluonnoksesta pyydetään lausuntoja yliopistoilta ja keskeisiltä sidosryhmiltä viimeistään perjantaina 21.4.2023. Lausunnot annetaan Otakantaa-alustalla osoitteessa <https://www.otakantaa.fi/fi/hankkeet/795/osallistuminen/1600/kysely/>. Lausunnoilla kerättävän asiantuntemuksen pohjalta pisteytysluonnokseen tehdään tarvittavat korjaukset, ja esitys todistusvalinnan pisteytykseksi vuodesta 2026 lähtien annetaan yliopistojen päätettäväksi 17.5.2023. Yliopistot päättävät pisteytyksestä 31.8.2023 mennessä.

2. Pisteytysluonnoksen taustaa

2.1. Keskeiset lähtökohdat

Pisteytyksen kehittämisen keskeisiä lähtökohtia on pisteytyksen selkiyttäminen, alakohtaisen osaamisen huomioiminen ja negatiivisten ohjausvaikutusten vähentäminen. Nämä ovat monitahoisia lähtökohtia, joiden yhteensovittaminen vaatii tarkkaa harkintaa. Jokaiselle alalle erikseen tarkkaan räätälöity pisteytys johtaisi vääjäämättä siihen, että hakijoiden tulisi tietää jo lukion alussa, minne aikoo lukion jälkeen hakea opiskelemaan. Toisaalta kaikille aloille sama pisteytys tuntuisi hakijoistakin epäloogiselta, kun pisteytys ei lainkaan huomioisi alan kannalta keskeistä lukiossa hankittua osaamista.

2.1.1. Pisteytyksen selkiyttäminen

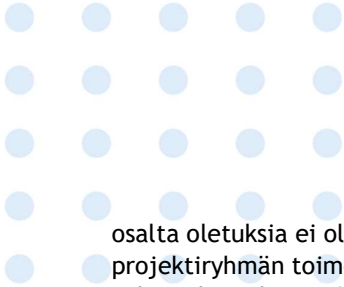
Pisteytystaulukoiden selkiyttämiseksi pisteytystaulukoiden määrää tulee vähentää. Pisteytystaulukoiden määrän vähentämistä tukee tutkimushavainto, jonka mukaan noin 95 % hakijoista olisi tullut valituksi samaan hakukohteeseen, vaikka käytössä olisi 50 pisteytystaulukon sijaan 10 taulukon pisteytysmalli (Kalmbach & Virkola, 2023). Yliopistosektorilla ei kuitenkaan koeta tarvetta siirtyä yhtenäiseen pisteytysmalliin ammattikorkeakoulusektorin tapaan, sillä niin suuri muutos voidaan nähdä jopa riskinä uusien, ennakoimattomien ohjausvaikutusten syntymiseen. Taulukoiden vähentämisen lisäksi pisteytystä pyritään selkiyttämään siten, että eri pisteytystaulukoiden väliset variaatiot ovat mahdollisimman pieniä. Silloin kun taulukoita yhdistävästä logiikasta poiketaan, poikkeama on perusteltavissa.

2.1.2. Alakohtaisen osaamisen huomioiminen

Nykyisessä todistusvalinnan pisteytysmallissa pistemäärät perustuvat lukion opetussuunnitelman kurssimääriin (pakolliset ja valtakunnalliset syventävät). Tämä on herättänyt kritiikkiä, joka ilmenee esimerkiksi yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen kesällä 2022 toteuttamassa kartoituskyselyssä. Kartoituskyselyn tarkoituksena oli kartoittaa näkemyksiä ja kokemuksia todistusvalinnan nykytilanteesta; kyseessä ei siis ollut varsinainen tutkimuskysely. Kartoituskyselyssä niin toisen asteen kuin yliopistojenkin edustajat kritisoivat nykyistä pisteytysmallia aineiden eriarvottamisesta sekä siitä, että se ei mahdollista alan kannalta relevantin osaamisen painottamista. Tämä on myös useasti julkisuudessa esitetty kritiikki (esim. Korpisaari, 2019; Niemonen & Martikainen, 2021; Lehtonen, 2018).

Edellä mainittuun kritiikkiin vastataan huomioimalla entistä paremmin alakohtainen osaaminen. Tämä alakohtaisen osaamisen painotus näkyy etenkin reaaliaineiden pisteytyksessä (ks. luku 4.1.3), mutta myös siinä, että osassa taulukoista jokin oppiaine on nostettu painotetuksi aineeksi. Näin on toimittu sellaisten alojen kohdalla, joiden yliopisto-opetus perustuu johonkin tiettyyn lukion oppiaineeseen. Lisäksi matematiikan pisteytystä on muokattu (ks. luku 4.1.2) siten, että se vastaa paremmin alalla vaadittavaa osaamista.

Alakohtaisen osaamisen painottaminen asettaa rajoituksia sille, miten pieni määrä pisteytystaulukoita on mahdollinen. Tätä ei nähdä todistusvalinnan asiantuntijatyöryhmässä lukiolaisten edustajienkaan mukaan ongelmana silloin, kun pisteytettävät ja enemmän pisteitä tuottavat aineet ovat perustellut. Alan kannalta keskeisen osaamisen objektiivinen määrittely on kuitenkin haastavaa. Tässä pisteytysluonnoksessa sen määrittelyyn on käytetty seuraavia kriteerejä: 1) koulutusalat ovat päättäneet nykyisessä pisteytysmallissa olevat painotetut aineet → tehdään oletus, että painotetuksi aineiksi valittuja lukioaineita pidetään koulutusaloille tärkeänä osaamisena; 2) koulutusalat ovat määritelleet aloilla käytössä olevat kynnysehdot → tehdään oletus, että kynnysehtona olevien lukioaineiden oppimäärän hallinta on kyseisen koulutusalan opinnoissa tärkeää; 3) nykyisen pisteytysmallin tuottamaa tietoa on täydennetty käymällä keskusteluja niiden alojen kanssa, joiden

osalta oletuksia ei ole voitu tehdä, tai ne ovat olleet epäselvät. Keskusteluja on käyty joko hankkeen projektiryhmän toimesta, tai jos kyseessä on valinta(koe)yhteistyö, on keskustelu käyty valinta(koe)yhteistyön koordinaattorin toimesta.

2.1.3. Negatiivisten ohjausvaikutusten vähentäminen

Luonnostellun todistusvalinnan pisteytyksen tavoitteena on myös vähentää negatiivisia ohjausvaikutuksia, jotka heijastuvat lukioihin ja lukiolaisiin. Lukioiden rehtorit näkevät yliopistojen todistusvalinnan pisteytyksen muodostaneen lukioon piilo-opetussuunnitelman, joka ohjaa jo varhaisessa vaiheessa lukio-opintoja ja kaventaa tilaa yksilöllisiltä valinnoilta (Lehtonen, 2023). Kehittämistyön alusta lähtien on ollut selvää, että ohjausvaikutuksilta ei voida täysin välttyä, joten pisteytyksen laatimisessa on tehtävä valintoja sen suhteen, minkälaisen ohjausvaikutusten riski on hyväksyttävissä.

Koko työskentelyn ajan on pyritty tiedostamaan todistusvalinnan ohjaavan vaikutuksen rajat, eli mihin todistusvalinnan pisteytyksellä voidaan tai ei voida vaikuttaa. Pisteytyksellä ei voida esimerkiksi vaikuttaa siihen, kuinka kiinnostavana lukiolaiset kokevat lukion eri oppiaineet. Kuten vielä tekeillä olevassa tutkimuksessa todetaan, lukiolaisten itse nimeämät merkittävimmät syyt oppiaine- ja ylioppilaskoevalintaan ovat enimmäkseen muuhun kuin todistusvalinnan pisteytykseen liittyviä, vaikka todistusvalinnan pisteytykskin on näihin valintoihin vaikuttava tekijä (Kupiainen, 2023). Lisäksi Suomessa on jo pitkään ollut sellaisia osaamisen kehityskulkuja, jotka eivät ole seurausta yliopistojen opiskelijavalinnasta, mutta jotka on pyritty huomioimaan luonnosta tehdessä. Näitä kehityskulkuja ovat esimerkiksi vieraiden kielten opiskelun väheneminen ja kielivarannon kapeneminen (esim. Pyykkö, 2017; Vipunen, 2023; YTL, 2023) sekä matematiikan osaamisen lasku ja eriytyminen (esim. Metsämuuronen & Nousiainen, 2021). Tavoitteena on, että todistusvalinnan pisteytyksellä kannustetaan valitsemaan oppiaineita monipuolisesti lukiolaisen oman kiinnostuksen, tavoitteiden ja valmiuksien mukaisesti.

3. Pisteytystaulukot ja hakukohteet

Kaikilla nyt luonnostelluilla pisteytystaulukoilla on yhteinen perusrakenne, jota noudatetaan niin pitkälle kuin mahdollista. Näin pyritään pitämään pisteytyksen kokonaisuus mahdollisimman selkeänä. Äidinkieli on kaikissa taulukoissa kaikilta pisteytettävä aine. Enemmistöllä koulutusaloista on lisäksi muuta kaikilta pisteytettävää osaamista (matematiikka ja/tai muu pisteytyksessä painotettava aine). Sen lisäksi pisteytetään muuta osaamista, painottaen tarvittaessa koulutusalan kannalta relevantteja oppiaineita. Pisteytettäviä aineita on lähtökohtaisesti viisi, mikä on kirjoitettavien ylioppilaskokeiden minimimäärä. Kaikissa taulukoissa myös käytetään mahdollisimman pitkälle samoja pistemääriä, mikä pitää kokonaisuuden selkeänä ja helpottaa eri pistetaulukoiden vertailua. Perustelut sekä eri aineiden painotuksille taulukoissa että poikkeamille yhteisestä rakenteesta on esitetty luvussa 4.2.

3.1. Pisteytystaulukot ja koulutusalojen jakautuminen

Rakenteeltaan joltain osin toisistaan poikkeavia pisteytysvariaatioita on luonnoksessa kuusi. Mikäli pelkästään muutos painotetussa aineessa katsotaan uudeksi taulukoksi, pistetaulukoiden määrä on kaikkiaan 11. Nämä kuusi taulukkoa sekä koulutusalojen karkea jakautuminen kullekin taulukolle esitetään seuraavassa. Kaikki 11 pisteytystaulukkoa ja hakukohdekohtainen jakautuminen eri taulukoille on esitetty liitteessä 1.

Kasvatustieteiden, kauppatieteiden, logopedian, maantieteen, psykologian ja terveystieteiden taulukot

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta; matematiikka pitkä tai lyhyt)						
Painotettu aine (jos on)	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälisistä kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2-3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta riippuen siitä, onko painotettua ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto tai elämänkatsomustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Filosofian, historian, kielten, kirjallisuustieteiden, kulttuuritieteiden, taiteiden tutkimuksen, oikeustieteen, teologian, viestintätieteiden ja yhteiskuntatieteiden taulukot

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteetään kaikilta)						
Painotettu aine (jos on)	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3-4 parhaat pisteet tuottavaa ainetta riippuen siitä, onko painotettua ainetta)						
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto tai elämäkatsomustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Bio- ja ympäristötieteiden, farmasian, geotieteiden, metsätieteiden ja elintarvike- ja ravitsemustieteiden taulukko

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteetään kaikilta; matematiikka pitkä tai lyhyt)						
Biologia TAI fysiikka TAI kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Psykologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto tai elämäkatsomustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Matemaattisten tieteiden, maataloustieteiden, taloustieteiden, tietojärjestelmä- ja tietojenkäsittelytieteidentaulukko

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteetetään kaikilta; matematiikka pitkä tai lyhyt)						
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteetetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto tai elämänkatsomustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Fysikaalisten tieteiden, kemian ja tekniikan alan taulukko

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteetetään kaikilta; matematiikka pitkä tai lyhyt)						
Fysiikka TAI kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteetetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Fysiikka	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto tai elämänkatsomustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Lääketieteellisten alojen taulukko

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta; matematiikka pitkä tai lyhyt)						
Biologia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	32,2	29,1	25,8	19,4	9,7	4,8
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleististä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, joista vähintään toinen ainereali)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (muu kuin englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto tai elämäkatsomustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Jos hakijalta puuttuu jokin pisteystettävistä aineista, hän saa siitä nolla pistettä. Hakija voi kuitenkin tulla valituksi ilman kyseistä ainetta, mikäli aine ei ole alan vaatima kynnysarvo, jos hänen muista aineista saamansa todistusasteet riittävät valituksi tulemiselle.

Samana aineen ylioppilaskokeesta voi saada pisteet vain kerran, vaikka hakija olisi suorittanut useamman saman aineen ylioppilaskokeen, esimerkiksi lyhyen ja pitkän oppimäärän ylioppilaskokeen samasta kielestä, tai matematiikan lyhyen ja pitkän oppimäärän. Hakija ei voi saada pisteitä saman kielen eri ylioppilaskokeista siinäkin tapauksessa, että toinen kokeista on äidinkielen koe ja toinen vieraan kielen (lyhyt, keskipitkä tai pitkä) koe. Kahden eri kielen saman pituisesta oppimäärästä (esim. pitkä englanti ja pitkä ranska) voi saada pisteet.

Vanhamuotoisesta reaalikokeesta (ennen vuotta 2006 suoritettavat reaalikokeet) ei anneta pisteitä, koska ylioppilastutkinnon reaalikokeessa on tapahtunut merkittäviä sisällöllisiä muutoksia.

3.2. Kynnysarvot

Kynnysarvoilla tarkoitetaan sellaista koulutusalan kannalta välttämätöntä lukioaineen osaamista, jota ilman opinnoissa ei voi pärjätä. Kynnysarvolla voidaan varmistaa, että hakija on kirjoittanut tietyn lukioaineen hyväksytysti tai alan opintojen vaatimuksia vastaavalla arvosanalla. Kynnysarvon täyttämisen on edellytys sille, että hakija voi tulla huomioduksi kyseisen hakukohteen todistusvalinnassa. Lähtökohtana on, että kynnysarvoille ei useimmissa tapauksissa ole tarvetta, vaan alakohtaisen osaamisen pisteyttäminen ja hakupaine yhdessä varmistavat todistusvalinnalla hyväksytyksi tulevien opiskelijoiden riittävän osaamistason. Lisäksi luotetaan siihen, että nuori osaa valita kiinnostuksensa mukaisen koulutusalan ja lukiossa sitä tukevat aineet.

Lähtökohtana tässä luonnoksessa esitettäville kynnysehdoille on, että kynnysehtojen tulee olla samalla koulutusaloilla kaikissa yliopistoissa samat, jos ennakko vaatimukset ovat samat. Eri yliopistojen kynnysehtoja yhtenäistämällä saavutetaan yksinkertaisempi ja loogisempi pisteytyksen kokonaisuus, joka on hakijalle selkeä. Kynnysehtoja ei ole kuitenkaan pakko ottaa käyttöön kaikissa alan hakukohteissa, vaikka osa hakukohteista käyttää kynnysehtoa. Perusteena saman kynnysehdon käyttämättä jättämiselle on yliopistojen väliset eroavaisuudet hakupaineessa tai hakukohteen opintojen sisällöissä. Huomioitavaa on myös, että samaa taulukkoa käyttävillä eri koulutusaloilla voi olla toisistaan poikkeavat kynnysehdot.

Nykyisiä kynnysehtoja tarkastelemalla tunnistettiin koulutusaloja, joiden kohdalla kynnysehdoista ei voitu tehdä johtopäätöksiä nykyisen pisteytyksen perusteella. Yhteisymmärryksen löytämiseksi järjestettiin alakohtaisia keskusteluja, joihin kutsuttiin kyseisten koulutusohjelmien edustajia. Valinta(koe)yhteistöihin kuuluvien alojen osalta valinta(koe)yhteistöiden koordinaattoreita pyydettiin keskustelemaan omissa yhteistyöelimissään mahdollisesta kynnysehdon tarpeesta.

Koulutusalojen sisällä ja alojen kanssa käytyjen keskustelujen perusteella muodostettiin kokonaiskuva, joka esitetään tässä luonnoksessa. Niiden koulutusalojen kohdalla, joiden kanssa edellä mainittuja keskusteluja ei ole käyty, luonnoksessa olevat kynnysehdot perustuvat nykyisiin kynnysehtoihin. Koulutusaloittaiset kynnysehdot on esitetty tarkemmin kunkin pistetaulukon yhteydessä [liitteessä 1](#).

3.3. Tasapistekriteerit

3.3.1. Tasapistekriteerien yleiset periaatteet

Hakijat asetetaan todistusvalinnan valintajonoissa paremmuusjärjestykseen kunkin hakijan saaman todistuspistemäärän perusteella. Tällöin ne hakijat, jotka ovat saaneet samat todistus pisteet, ovat valintajonossa samalla sijalla. Samalla sijalla olevien hakijoiden keskinäinen järjestys ratkaistaan tasapistekriteereillä. Tosiasiallisesti tasapistekriteerit vaikuttavat vain niiden hakijoiden valintatulokseen, jotka ovat hyväksymisrajalla, jos hyväksymisrajalla on useampi samoissa pisteissä oleva hakija. Hyväksymisrajalla tarkoitetaan sitä pistemäärää, jonka viimeinen todistus pisteillä koulutukseen hyväksyttävä hakija on saanut. Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla hakijoiden saamia todistus pisteitä erikseen määritellyistä aineista erikseen määritellyssä järjestyksessä. Korkeammat todistus pisteet verrattavasta aineesta saanut hakija asetetaan korkeammalle jonosijalle.

Tasapistekriteereissä eri aineille annetaan painoarvo samalla periaatteella kuin aineiden pisteytyksessä eli ensimmäisenä katsotaan ainetta, josta on mahdollista saada eniten todistus pisteitä, sen jälkeen katsotaan ainetta, josta on mahdollista saada toiseksi eniten todistus pisteitä, jne. Pitäytymällä samassa periaatteessa pisteytyksen kanssa, tasapistekriteerit näyttäytyvät hakijoille loogisina, eivätkä luo ylimääräisiä paineita.

Aloilla, joilla jokin aine tai aineet korostuvat pisteytyksessä painotetun aineen lisäksi, on nämä aineet huomioitu tasapistekriteereissä, mikäli on ennakoitavaa, että tasapistekriteerit eivät muutoin riittäisi. Tasapistekriteerit on kuvattu tarkemmin kunkin pisteytystaulukon yhteydessä [liitteessä 1](#).

Tasapistekriteerejä tulee soveltaa myös siinä tapauksessa, että hakijan todistus pisteet muuttuvat hakijan oikaisuvaatimuksen tai yliopiston tekemän itseoikaisun johdosta. Poikkeuksena tästä on arvonta.

3.3.2. Arvonnan käyttäminen tasapistekriteerinä

Sellaisissa hakukohteissa, joissa ennakoitaan, että yllä annetut tasapistekriteerit eivät riittäisi hakijoiden riittävään erotteluun, voidaan viimeiseksi tasapistekriteeriksi asettaa arvonta. Tällaisia

koulutuksia ovat ne, joissa on merkittävän suuri hakupaine. Arvontaa suositellaan käytettävän niissä hakukohteissa, joissa se on tälläkin hetkellä käytössä viimeisenä tasapistekriteerinä.

Arvonta suositellaan otettavan käyttöön vasta siinä vaiheessa, kun hakukohteessa on kokemus siitä, että käytössä olevat tasapistekriteerit eivät riitä. Tasapistekriteerien riittämättömyys käy ilmi jommallakummalla seuraavista tavoista:

1. Käytössä olevat tasapistekriteerit johtavat kohtuuttoman suureen aloituspaikkamäärään ylittämiseen. Näin voi käydä, mikäli on päätetty, että tasapistekriteerien soveltamisen jälkeen kaikki edelleen tasapisteillä olevat hakijat hyväksytään koulutukseen.
2. Kohtuuttoman monta aloituspaikkaa joudutaan siirtämään todistusvalinnasta muihin valintatapoihin. Näin voi käydä, mikäli on päätetty, että ketään tasapistekriteerien soveltamisen jälkeen tasapisteillä olevista hakijoista ei hyväksytä.

Arvonta tapahtuu teknisesti osana Opintopolun tekemää sijoittelua. Sijoittelussa Opintopolku määrittää, kenelle hakijoista tarjotaan mitään opiskelupaikkaa, huomioiden hakijoiden valintamenestys ja hakukohteiden prioriteettijärjestys sekä sen, että yhteishaussa voidaan tarjota ainoastaan yhtä opiskelupaikkaa. Arvontaa ei voida soveltaa tasapistekriteerinä valintajonojen sijoitteluun siirtämisen jälkeen eli siinä tapauksessa, että hakijan todistuspisteet muuttuvat hakijan oikaisuvaatimuksen tai yliopiston tekemän itseoikaisun johdosta, koska arvontaa ei voida suorittaa Opintopolussa enää tässä vaiheessa.

3.3.3. Tasapistekriteerien soveltamisen jälkeen samalla sijalla olevat hakijat

Suositus on, että tasapistekriteerien soveltamisen jälkeen kaikki tasapisteillä olevat hakijat hyväksytään koulutukseen. Mikäli kyseessä on kuitenkin koulutus, jossa aloituspaikkojen määrä on tarkkaan määritelty olemassa olevien resurssien mukaan (esimerkiksi, kun koulutukseen liittyy suuri määrä laboratoriotöitä ja laboratoriotyöskentelytiloja on tismalleen se määrä kuin aloituspaikkojakin), on suositeltavaa, että tasapistekriteerien soveltamisen jälkeen ketään tasapisteillä olevista hakijoista ei hyväksytä koulutukseen. Täyttämättä jääneet aloituspaikat siirretään valintakoevalintaan tai muuhun samassa hakukohteessa käytössä olevaan valintatapaan, ensikertalaisuuskiintiö huomioiden.

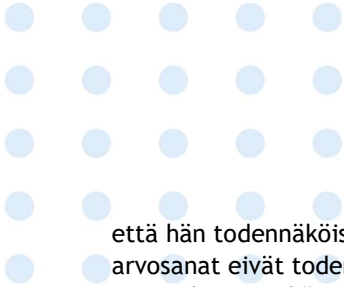
3.4. Opiskelijaksi valittavien riittävän taitotason varmistaminen ja alalla tarvittavista valmiuksista viestiminen

3.4.1. Vähimmäispisteraja

Todistusvalinnassa hakija osoittaa osaamisensa ylioppilastodistuksella. Ylioppilastutkinnon suorittaminen antaa hakijalle korkeakoulukelpoisuuden, mutta suoritus ei itsessään vielä kerro, onko hakijan osaamistaso riittävä hänen hakemiinsa yliopisto-opintoihin. Valituksi tulevien riittävä osaamistaso voidaan varmistaa kahdella tavalla: asettamalla hakukohteelle vähimmäispisteraja ja/tai kynnysehtoja. Kynnysehdoista on kerrottu tarkemmin luvussa 3.2. Vähimmäispisterajalla tarkoitetaan todistuspistemäärää, joka hakijan tulee saavuttaa voidakseen tulla hyväksytyksi. Vähimmäispisterajan saavuttaminen ei vielä tarkoita, että hakija tulee hyväksytyksi, vaan hakijan pisteitä verrataan muiden hakijoiden pisteisiin ja opiskelupaikat tarjotaan parhaat pisteet saaneille hakijoille.

Suosituilla aloilla rajallinen määrä aloituspaikkoja yhdessä hakupaineen kanssa käytännössä varmistaa sen, että valituksi tulevat opiskelijat ovat sellaisia, jotka ovat menestyneet hyvin myös ylioppilaskirjoituksissa. Tällaisille aloille ei suositella vähimmäispisterajojen määrittämistä, koska ne eivät tosiasiallisesti vaikuta valinnan lopputulokseen, mutta monimutkaistavat todistusvalinnan kokonaisuutta. Muilla aloilla on suositeltavaa asettaa vähimmäispisteraja.

Vähimmäispistemäärä on hakukohdekohtainen. Vähimmäispistemäärää määriteltäessä hakukohteen tulee pohtia, mitkä ylioppilaskokeiden arvosanat kertovat, että hakijalla on sellainen osaamistaso,

että hän todennäköisesti pärjäisi alan yliopisto-opinnoissa. Jos esimerkiksi katsotaan, että alle C:n arvosanat eivät todenna hakijan osaamista riittävällä tavalla, voidaan vähimmäispistemäärä määrittää sen mukaan, mikä on pienin todistuspistemäärä, jonka hakija voisi saada, jos hänellä on kaikista aineista C:n arvosana.

3.4.2. Koulutuksen ja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien kuvaaminen

Todistusvalinnan pisteytyksen yksi lähtökohta on, että se kuvastaa, millainen osaaminen on alan opintojen kannalta keskeistä. On kuitenkin tunnistettava, että pisteytyksellä ei pystytä kovin kattavasti tai selkeästi viestimään hakijoille alalla tarvittavasta osaamisesta tai kertomaan koulutuksen sisällöstä.

Lisäksi pisteytyksen ei tule tarpeettomasti rajata lukioaikaisia valintoja tai sitä, mihin erilaisilla kirjoitettujen aineiden kombinaatioilla voi hakea opiskelemaan. On myös huomattava, että monenlainen osaaminen voi olla alan opintojen kannalta hyödyllistä, ja että erilaiset osaamisprofiilit opiskelijayhteisössä voivat olla suurikin voimavara.

Koulutuksen sisältöä ja koulutuksessa tarvittavaa osaamista kuvataan Opintopolussa sekä yliopistojen omilla verkkosivuilla. Lisäksi alan tunnettuutta voidaan lisätä monin eri tavoin, esimerkiksi hakijoille suunnatuilla messuilla ja muissa tapahtumissa, opiskelijälähettilästoiminnalla sekä erilaisilla nuorille suunnatuilla tiedepajoilla ja tiedekahviloilla. Tehokkaaseen ja keskitettyyn viestintään on syytä kiinnittää jatkossa entistä enemmän huomiota.

3.5. Kansainvälisten ylioppilastutkintojen pisteyttäminen

Todistusvalinnassa huomioidaan hakijat, jotka ovat suorittaneet

- suomalaisen ylioppilastutkinnon,
- International Baccalaureate (IB) -tutkinnon,
- Eurooppa-koulun eurooppalaisen ylioppilastutkinnon (EB) tai
- Reifeprüfung (RP) -tutkinnon tai Deutsches Internationales Abitur (DIA) -tutkinnon Suomessa.

Todistusvalinnan pisteiden laskemista varten IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen arvosanat muunnetaan vastaamaan suomalaisen ylioppilastutkinnon arvosanoja. Yksittäisten ylioppilaskokeiden arvosanat huomioidaan pisteytyksessä, kunhan hakijalla on jokin todistusvalinnassa huomioitavista ylioppilastutkinnoista suoristettuna kokonaisuudessaan. Esimerkiksi IB-tutkinnon suorittanut hakija voi kirjoittaa yksittäisiä suomalaisen ylioppilastutkinnon aineita ja näin saada todistuspisteitä kyseisistä aineista.

Tässä luvussa on kuvattu tarkemmin IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen pisteytystä. Pisteytyksen perustelut on kuvattu niiltä osin, kun pisteytys tai aineiden vastaavuudet suomalaisen ylioppilastutkinnon aineisiin poikkeaa nykyisestä käytännöstä. Muutokset koskevat IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen reaali- ja taideaineiden pisteytystä. Lisäksi on tarkasteltu muutostarpeita IB-tutkinnon kieliaineiden pisteytyksessä. Liitteessä 1 on IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen pisteytystaulukot kokonaisuudessaan.

3.5.1. Kansainvälisten ylioppilastutkintojen pisteytyksen erityispiirteitä

IB-, EB- RP- ja DIA-tutkinnoissa on suomalaista ylioppilastutkintoa tarkemmin määritelty, kuinka monta ainetta opiskelija voi kirjoittaa, ja mitä kirjoitettavat aineet ovat.

EB-tutkintoon kuuluu kahdeksan kirjoitettavaa ainetta, joista viisi suoritetaan kirjallisina ja kolme suullisina. Todistusvalinnassa pisteitä voi saada kaikista niistä aineista, jotka on kirjoitettu kirjallisesti ja/tai suullisesti.

RP- ja DIA-tutkinnoissa todistuspisteiden laskussa hakijalta huomioidaan aina ensin kaikki mahdolliset tutkintoaineet eli aineet, joista on suoritettu päättökoe. Jos pisteytettäviä aineita on enemmän kuin tutkintoaineita, katsotaan loput pisteet Helsingin Saksalaisen koulun antamasta

vastaavuustodistuksesta. Vastaavuustodistuksesta käy ilmi kaikki hakijan opiskelemat oppiaineet lukiossa, niiden kurssimäärät ja oppiaineiden tutkintovaiheen keskiarvot. Lyhyestä matematiikasta, musiikista ja kuvataiteesta on kuitenkin mahdollista saada pisteitä ainoastaan, jos ne on suoritettu tutkintoaineina.

IB-tutkintoon kuuluu kuusi opiskeltavaa ainetta, joista suoritetaan loppukoe. Poikkeusluvalla on mahdollista suorittaa seitsemän ainetta. Pisteitä voi saada kaikista näistä kirjoitetuista aineista.

3.5.2. Arvosanojen muuntotaulukko

IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen arvosanat/pisteet muunnetaan suomalaisen ylioppilastutkinnon arvosanoiksi opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä alla olevan pistetaulukon mukaisesti.

<i>Suomalaisen ylioppilastutkinnon arvosana</i>	<i>Arvosana EB-tutkinnossa (vuonna 2021 ja sen jälkeen suoritettut tutkinnot)</i>	<i>Arvosana EB-tutkinnossa (vuonna 2020 ja sitä ennen suoritettut tutkinnot)</i>	<i>Pistemäärä RP- ja DIA-tutkinnoissa</i>	<i>Arvosana IB-tutkinnossa</i>
L	9,00-10,00	9,00-10,00	13-15	7
E	8,00-8,99	8,00-8,99	10-12	6
M	7,00-7,99	7,00-7,99	8-9	5
C	6,00-6,99	6,00-6,99	7	4
B	5,50-5,99	5,00-5,99	5-6	3
A	5,00-5,49	4,00-4,99	4	2

3.5.3. Painotettu aine

Mikäli pisteytystaulukossa on painotettuja aineita, huomioidaan painotettuina aineina vastaavat IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen aineet.

Taulukossa B, jossa painotettuna aineena on maantiede, huomioidaan painotettuna aineena myös IB-tutkinnon ”Environmental systems and societies” oppiaine.

Pisteytyslunnoksessa käytetään painotettuina aineina pääasiassa sellaisia suomalaisen ylioppilastutkinnon aineita, joita voi opiskella ja kirjoittaa myös IB-, EB- RP- ja DIA-tutkinnoissa. Jos IB-, EB- RP- ja DIA-tutkinnoissa ei ole vastaavaa ainetta, hakija voi suorittaa kyseisen painotetun aineen suomalaisen ylioppilaskokeen ja näin saada todistuspisteitä kyseisestä aineesta.

3.5.4. Kieliaineiden ja matematiikan vastaavuus suomalaisen ylioppilastutkinnon aineisiin

IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen kieliaineet ja matematiikka pisteytetään kuten suomalaisen ylioppilastutkinnon kieliaineet ja matematiikan oppimäärät. IB-tutkinnon kieliaineisiin on lisätty ”literature and performance” oppiaine, joka on vaihtoehtoinen aine A-kielille (language A: literature ja language A: language and literature), ja se pisteytetään kuten A-kielet.

Samasta kielestä voi saada pisteet vain kerran. Esimerkiksi jos IB-tutkinnon suorittanut hakija on suorittanut ”language A: literature” oppiaineen englannin kielestä, hän saa siitä pisteet vain joko äidinkielen tai pitkän kielen pisteytyksen mukaisesti, riippuen kumpi pisteytys antaa hakijalle parhaat kokonaispisteet. Jos IB-tutkinnon suorittanut hakija on kuitenkin suorittanut ”language A: literature” oppiaineen kahdesta eri kielestä, pisteytetään toinen näistä äidinkielen pisteytyksen mukaisesti ja toinen pitkän kielen pisteytyksen mukaisesti, hakijalle parhaat pisteet tuottavalla tavalla.

Alla olevassa taulukossa on esitetty IB-, EB-, RP- ja DIA-tutkintojen kieliaineiden ja matematiikan vastaavuudet suomalaisen ylioppilastutkinnon aineisiin.

<i>Suomalaisen ylioppilas-tutkinnon aine</i>	<i>EB-tutkinnon aine</i>	<i>RP- tai DIA-tutkinnon aine</i>	<i>IB-tutkinnon aine</i>
äidinkieli	L1-kieli	äidinkieli: suomi tai saksa	Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance
pitkä kieli	L2-kieli	suomi, saksa, englanti	Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance
keskipitkä kieli	L3-kieli, Other National Language	B1-kieli	Other language B subjects
lyhyt kieli	L4-kieli, L5-kieli	B2-kieli, B3-kieli	Language AB
pitkä matematiikka	pitkä matematiikka (5h)	matematiikka tutkintoaineena	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods
lyhyt matematiikka	lyhyt matematiikka (3h)	matematiikka vastaavuustodistuksesta	Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies

3.5.5. Reaali- ja taideaineet

IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen reaali- ja taideaineet pisteytetään samalla periaatteella kuin suomalaisen ylioppilastutkinnon ainereaalit eli parhaiten pisteitä tuottaa ne aineet, joiden hallinta antaa haettavan alan kannalta keskeistä osaamista.

Karkeasti jaoteltuna pisteytys menee seuraavasti:

- Matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla matemaattis-luonnontieteelliset ainereaalit ovat enemmän pisteitä tuottavia ainerealeja
- Humanistis-yhteiskuntatieteellisillä aloilla humanistis-yhteiskuntatieteelliset ainereaalit ja taideaineet ovat enemmän pisteitä tuottavia ainerealeja
- Muilla aloilla kaikki ainereaalit ja taideaineet ovat enemmän pisteitä tuottavia ainerealeja

Niissä tapauksissa, joissa suomalaisen ylioppilastutkinnon ainereaalien pisteytys poikkeaa tästä jaottelusta, tehdään vastaavat poikkeamat myös IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen osalta. Liitteessä 1 on kuvattu kunkin tutkinnon osalta tarkemmin reaali- ja taideaineiden pisteytys kullekin alalle.

3.5.6. IB-, EB-, RP- ja DIA-tutkintojen kynnys ehdot

Pisteytysluonnoksen kynnys ehdot ovat sellaisia aineita, joita voi opiskella myös IB-, EB- RP- ja DIA-tutkinnoissa. Näissä tapauksissa kynnys ehdon voi täyttää myös vastaavilla IB-, EB- RP- ja DIA-tutkintojen aineilla. Kynnys ehdot on kuvattu luvussa 3.2 ja liitteessä 1.

4. Perustelut pisteytyslunnonksessa esitettäville ratkaisuille

4.1. Kaikille taulukoille yhteiset ratkaisut

Yksittäisten oppiaineiden arvosanojen kykyä ennustaa opintomenestystä ja opintojen etenemistä on tutkittu jonkin verran. Yleisimmin nämä tutkimukset liittyvät yksittäiseen koulutusalaan, ja eri tutkimusten tulokset ovat monessa tapauksessa osin ristiriitaisia. Parhaiten opintomenestystä näyttää ennustavan yleinen menestys toisen asteen opinnoissa. Korkeat arvosanat eivät kuitenkaan takaa sitä, että opiskelija menestyy opinnoissa tai valmistuu tavoiteajassa, ja toisaalta yliopisto-opinnoissa voi menestyä hyvin monenlaisista lähtökohdista. (Hästbacka, 2021; Kleemola & Hyytinen, 2019; Richardson, ym., 2012.) Näin ollen mikä tahansa pisteytys, jolla parhaiten lukio-opinnoissa menestyneet tulevat hyväksytyksi yliopistoon, tuottaa todennäköisesti yliopistojen kannalta niin hyvän lopputuloksen kuin todistusvalinnalla on mahdollista saavuttaa. Myös vielä julkaisemattomat simulaatiotulokset viittaavat siihen, että muutokset yksittäisten aineiden pisteytyksessä ei merkittävästi muuta sitä, millaisia opiskelijoita yliopistoihin tulee valituksi (Kalmbach & Virkola, 2023). Eri oppiaineiden painoarvo pisteytystaulukoissa perustuu näistä syistä pitkälti myös muuhun kuin tutkimusnäyttöön arvosanojen ennustekyvystä, ja tärkein kaikkia taulukoita yhdistävä tekijä on pisteytyksen selkeys ja loogisuus.

4.1.1. Äidinkieli ja kirjallisuus pisteytyksessä

MUUTOKSET VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen: *Äidinkielen painoarvoa pisteytyksessä on jonkin verran nostettu. Äidinkieli ja kirjallisuus on eniten pisteitä tuottava aine muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla, joilla se on toiseksi eniten pisteitä tuottava aine heti pitkän matematiikan jälkeen.*

Kuten nykyisessäkin pisteytysmallissa, äidinkielenä pisteytetään suomalaisesta ylioppilastutkinnosta seuraavat ylioppilaskokeet: suomen kieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2), ruotsin kieli ja kirjallisuus, ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (R2), saamen kieli ja kirjallisuus (pohjoissaame, inarinsaame, koltansaame). Kansainvälisissä ylioppilastutkintoon rinnastettavissa tutkinnoissa äidinkielenä voidaan pisteyttää myös muu kieli.

PERUSTELUT:

Tutkimusten mukaan yleinen menestys toisen asteen opinnoissa ja ylioppilastutkinnossa ennustaa yksittäisiä arvosanoja paremmin opintomenestystä yliopistossa (Kleemola & Hyytinen, 2019; Richardsson ym., 2012). Äidinkielen arvosanalla on kuitenkin eräissä tutkimuksissa todettu olevan yhteys muissa aineissa menestymiseen sekä kriittisen ajattelun ja argumentaation taitoihin, jotka ovat korkeakouluopinnoissa menestymisen ja alakohtaisen tiedon oppimisen ja soveltamisen kannalta keskeisiä (Kleemola, 2023; Kleemola ym., 2022; Kupiainen ym., 2018; Nissinen ym., 2021). Lisäksi äidinkielen arvosana näyttää yhdessä muiden arvosanojen kanssa ennustavan valmistumisnopeutta myös matemaattis-luonnontieteellisellä alalla (Hästbacka, 2021).

Äidinkielen painottamisen osalta ratkaisevaa on kuitenkin ollut se, että niin eri koulutusalojen kanssa käydyissä keskusteluissa kuin todistusvalinnan asiantuntijatyöryhmässäkin on vallinnut vahva yhteinen käsitys siitä, että äidinkielen osaaminen on kriittistä opinnoissa menestymisen kannalta koulutusalaista riippumatta, ja että opiskelijoilla on yleisimmin puutteita nimenomaan äidinkielen osaamisessa, mikä näkyy vaikeuksina viimeistään opinnäytetyövaiheessa. Äidinkielen painottamista puoltaa myös se, että äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen rooli on keskeinen läpi

opintopolun, ja lisäksi se on ainoa kaikille pakollinen aine ylioppilaskirjoituksissa. Äidinkielestä hyvän arvosanan kirjoittaminen on myös vaikeampaa kuin useimmista muista aineista. Kevään 2022 ylioppilaskirjoituksissa äidinkielestä L:n tai E:n sai yhteensä 18,5 % kokelaista, kun esimerkiksi pitkästä matematiikasta L:n tai E:n sai 28,6 %, pitkästä englannista 21,4 % ja fysiikasta 31,4 % (YTL, 2023).

ARVIO VAIKUTUKSISTA:

- *Äidinkielen ja kirjallisuuden painoarvon nostamisella voidaan saavuttaa yliopisto-opiskelijoiden nykyistä parempi äidinkielen osaamisen taso, jos pisteytys ohjaa panostamaan äidinkielen opiskelemiseen entistä enemmän. Monilla koulutusaloilla puutteellisen äidinkielen osaamisen on havaittu vaikeuttavan opintoja.*
- *Nykyinen matematiikkaa voimakkaasti painottava todistusvalinnan pisteytys on rohkaissut erityisesti tyttöjä opiskelemaan ja kirjoittamaan matematiikkaa aiempaa enemmän. Äidinkielen painoarvon nostamisen toivotaan rohkaisevan poikia panostamaan vastaavasti äidinkielen opiskeluun.*
- *Tehtyjen simulaatioiden mukaan (Kalmbach & Virkola, 2023) äidinkielen painoarvon nostaminen ei näytä vaikuttavan yliopistoon hyväksyttävien opiskelijoiden sukupuolijakaumaan. Alustava arvio on, että poikien osalta äidinkielen painoarvon nousua kompensoi se, että myös pitkän vieraan kielen painoarvo pisteytyksessä on aiempaa hieman suurempi. Pojat menestyvät tyttöjä paremmin pitkän englannin kokeessa, jonka selvä enemmistö ylioppilaista kirjoittaa (YTL, 2023; Rahikka, 2023).*
- *Koska äidinkielenä pisteytetään edelleen myös suomi tai ruotsi toisena kielenä, äidinkielen painoarvon nostaminen ei heikennä maahanmuuttajataustaisten hakijoiden asemaa.*
- *Koska äidinkielen painoarvo on suuri kaikilla aloilla, ja toisaalta äidinkieli on joka tapauksessa pakollinen aine ylioppilaskirjoituksissa, äidinkielen painoarvon nostaminen ei lisää lukiolaisten paineita tehdä valintoja lukio-opintojen alussa vaan pikemminkin päinvastoin.*

4.1.2. Matematiikka pisteytyksessä

MUUTOKSET VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen: Matematiikan pisteytys kuvaa nykyistä paremmin matematiikan oppimäärän relevanssia kullakin koulutusallalla. Matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla pitkän matematiikan valitsemiseen kannustetaan jopa nykyistä enemmän, kun yleisimmistä arvosanoista (E-C) saa entistä enemmän pisteitä. Samalla lyhyen matematiikan pisteitä on laskettu lähes kaikkien arvosanojen kohdalla, jolloin lyhyen ja pitkän matematiikan välinen piste-ero näillä aloilla on kasvanut entisestään. Muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla pitkän ja lyhyen matematiikan piste-eroa on kavennettu. Edelleen pitkästä matematiikasta saa samojen arvosanojen kohdalla lyhyttä matematiikkaa paremmat pisteet, mutta piste-ero on selvästi aiempaa pienempi.

PERUSTELUT:

Matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla etenkin pitkän matematiikan oppimäärän hallitseminen on opintojen etenemisen kannalta tärkeää. Toisen asteen opintomenestyksen matematiikassa, fysiikassa, kemiassa ja biologiassa on havaittu ennustavan opintomenestystä matemaattis-luonnontieteellisen ja tekniikan alan korkeakouluopinnoissa - näistä aineista matematiikan positiivinen yhteyden on havaittu olevan merkittävin (de Winter & Dodou, 2011; Sadler & Tai, 2007; Koster & Verhoeven, 2017). Korkeakouluille on asetettu Suomen LUMA(TE)-strategian toimenpidesuunnitelmassa tavoite, jonka mukaan opiskelijavalintojen kehittämisessä huolehditaan siitä, että opiskelijavalinnat kannustavat matemaattis-luonnontieteellisten aineiden opiskeluun relevanteilla aloilla (OKM, 2023). Näillä perusteilla pitkää matematiikkaa korostetaan matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla entisestään.

Yliopistoissa on kuitenkin sellaisiakin aloja, joille myös lyhyt matematiikka antaa hyvät valmiudet. Pitkä ja lyhyt matematiikka eivät ole saman oppimäärän järeä ja kevennetty versio, vaan kaksi eri oppimäärää omine painotuksineen (Ernvall-Hytönen, 2022). Koulutusalojen kanssa käydyissä keskusteluissa on ilmennyt, että joillain aloilla lyhyt matematiikka antaa jopa paremmat valmiudet kuin pitkä matematiikka. Tämän vuoksi pitkän matematiikan pisteytystä on tasoitettu niillä aloilla, joilla pitkän matematiikan oppimäärän hallinta ei tuo merkittävää lisäarvoa verrattuna lyhyen matematiikan oppimäärän hallintaan. Tämä ratkaisu ei ole myöskään ristiriidassa LUMA(TE)-strategian tavoitteiden kanssa (OKM, 2023).

Toisen asteen matematiikan opintomenestyksen yhteyttä myöhempään opintomenestykseen on tutkittu myös muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla, mutta tulokset ovat ristiriitaisia, tai ne eivät ole yleistettävissä kaikille aloille. Pitkän matematiikan osalta on tehty suomalainen tutkimus, jossa oikeustieteen opiskelijoita tutkittaessa havaittiin pitkän matematiikan suorittaneiden menestyvän paremmin ja etenevän nopeammin kuin muut (Kleemola & Hyytinen, 2019). Samalla asetelmalla on tarkasteltu muutaman muun aineen opiskelijoita, mutta niissä yhteyksiä ei ole havaittu (julkaisemattomia analyysejä johtuen pienistä otoskoista, henkilökohtainen tiedonanto, 6.3.2023).

Pääosa aiheeseen liittyvistä tutkimuksista on tarkastellut matematiikan arvosanan yhteyttä opintomenestykseen ylipäätään, erittelemättä pitkän ja lyhyen matematiikan eroja. Esimerkiksi hallintotieteen alalla tehdyssä tutkimuksessa on löytynyt aiemman matematiikan menestyksen ja myöhemmän opintomenestyksen välillä positiivinen yhteys, vaikkakaan yhteys ei ole tilastollisesti merkitsevä, kun vakioidaan erot lukion aikaisessa keskiarvossa (Steenman, ym. 2014). Äidinkielen lisäksi matematiikan arvosanat ovat vahvasti yhteydessä aloittavien opiskelijoiden geneerisiin taitoihin, mutta matematiikan selitysvoima poistuu, kun taustamuuttujia (erityisesti äidinkielen arvosana) vakioidaan, minkä voi arvioida olevan ainakin osittain seurausta äidinkielen ja matematiikan vahvasta korrelaatiosta (Nissinen, ym., 2021). Myös Katri Kleemolan (2023) tuoreen väitöskirjan mukaan matematiikan ylioppilaskokeen arvosanalla ei ole havaittu olevan merkittävää yhteyttä korkeakouluopinnoissa tärkeiden kriittisen ajattelun ja argumentaation taitoihin.

Matematiikan osaamisella on siis havaittu olevan ainakin joillain aloilla positiivinen yhteys myöhempään opintomenestykseen ja korkeakouluopinnoissa tarvittaviin taitoihin, mutta huomioiden tulosten osittaisen ristiriitaisuuden, heikon yleistettävyyden ja peilaten näitä pitkän matematiikan korostamisen kohtaamaan kritiikkiin, ei ole perusteltua painottaa etenkin pitkää matematiikkaa kaikilla aloilla siinä määrin, kuin nykyisissä pisteytystaulukoissa on tehty.

Matematiikasta on mahdollisuus saada jatkossakin hyvin pisteitä. Pitkän ja lyhyen matematiikan välinen pisteytsero muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla on kuitenkin aiempaa pienempi. Tavoitteena on kannustaa lukiolaista panostamaan matematiikan opiskeluun ja suorittamaan opiskelemaansa oppimäärän mukaisen ylioppilaskokeen kuitenkin siten, että oppimäärän valitsemisen voi tehdä omien valmiuksien ja tavoitteiden mukaisesti. Matematiikan on havaittu korostuvan uuvuttavana oppiaineena, etenkin toisen asteen opinnoissa (Salmela-Aro, 2020), mikä on käynyt ilmi myös lukioiden kanssa käydyissä keskusteluissa. Lukioiden edustajat ovat tuoneet sidosryhmäkeskusteluissa esiin huolen lukiolaisten alisuoriutumisesta muissa aineissa, kun kohtuuttoman suuri osa opiskelijan resursseista menee pitkän matematiikan opiskeluun myös niillä lukiolaisilla, joiden vahvuudet pääsisivät esiin muissa aineissa.

Viime vuosina on havaittu kasvua pitkän matematiikan kirjoittaneiden määrässä, mutta samanaikaisesti pitkän matematiikan kirjoittaneiden lähtötaso suhteessa keskimääräiseen lukiolaiseen on laskenut (Suhonen, , 2023). Tämä viittaa siihen, että yhä useampi lukion aloittava pyrkii suorittamaan pitkän matematiikan oppimäärän, mikä aiheuttaa haasteita niiden lukiolaisten kohdalla, joille lyhyt matematiikka olisi valmiuksien ja tavoitteiden kannalta relevantimpi valinta. Tilastoissa ei näy se kasvanut osuus lukiolaisia, joiden on havaittu siirtyvän pitkästä matematiikasta

lyhyeen matematiikkaan lukio-opintojen aikana, ja mikä vaikeuttaa lukion opetuksen resursointia sekä aiheuttaa mutkia lukiolaisen opintojen etenemiseen (esim. Kelosaari, 2022).

ARVIO VAIKUTUKSISTA:

- *Pitkän tai lyhyen matematiikan kirjoittajien määrä ei todennäköisesti merkittävästi muutu verrattuna nykytilanteeseen. Pitkästä ja lyhyestä matematiikasta saa jatkossakin verrattain hyvin pisteitä, joten matematiikan kirjoittamatta jättämisen oletetaan jäävän nykyiselle, matalalle tasolle (Tähkä, 2023). Jatkossakin lähtökohtana on, että pitkä matematiikka pitää useampia ovia auki, kuten ennen todistusvalinnan käyttöönottoa, joten se kannattaa valita, jos matematiikka kiinnostaa.*
- *Lukiolaiset valitsevat aiempaa useammin matematiikan oppimäärän omien valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti, jolloin siirtyminen pitkästä matematiikasta lyhyeen vähenee. Tämä helpottaa lukioiden toiminnan suunnittelua. Tämä myös parantaa pitkän matematiikan opetuksen tasoa.*
- *Osa pitkän matematiikan opiskelijoista on motivoituneita ja innostuneita, vaikka kokevatkin matematiikan opinnot kuormittavina ja aikaa vievinä (Lauronen, 2023). Niiden lukiolaisten paineet ja motivaatio-ongelmat todennäköisesti vähenevät, jotka eivät ole kiinnostuneita matematiikasta tai joilla on elämässä muita kuormitustekijöitä, kun he opiskelevat matematiikan itselleen mielekkään oppimäärän.*
- *Yliopistoihin tulee jokseenkin yhtä paljon pitkän matematiikan oppimäärän suorittaneita kuin nykyäänkin. Jo ennen todistusvalinnan laajaa käyttöönottoa yliopistoihin valittiin suhteessa huomattavan paljon pitkän matematiikan kirjoittajia (Kaleva ym., 2019; Pursiainen, ym. 2022), ja pitkän matematiikan suorittaminen sekä siinä menestyminen ennusti suurempaa todennäköisyyttä tulla valituksi yliopistoon (mm. Kunnari, ym., 2022). Pitkän matematiikan korkean arvosanan ja yliopistoon valituksi tulemisen yhteys on vahvistunut entisestään, sekä ennen että jälkeen todistusvalinnan käyttöönoton (Suhonen, 2023).*

4.1.3. Reaaliaineet pisteytyksessä

MUUTOKSET VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen: Reaaliaineiden keskinäistä piste-eroa on tasattu ja pisteytyksessä näkyy entistä enemmän alakohtaisesti relevantti osaaminen. Reaaliaineet on pääsääntöisesti jaettu lukion opetussuunnitelman mukaisesti kahteen ryhmään: humanistis-yhteiskunnallisiin ja matemaattis-luonnontieteellisiin reaaliaineisiin. Pistemäärä ei perustu oppimäärän laajuuteen, vaan pisteytystaulukoissa annetaan enemmän pisteitä niistä reaaliaineista, joiden katsotaan olevan haettavan alan kannalta oleellisimpia.

PERUSTELUT:

Eri sidosryhmät ovat esittäneet, että todistusvalinnan pisteytys tulisi irrottaa lukion opintojaksojen määrästä (esim. Suomen lukiolaisten liitto, 2022; Suomen yhteiskunta-alan ylioppilaat SYY ry, 2021; HYOL ry., 2022). Opintojaksojen määrään perustuvan pisteytyksen on nähty ohjaavan lukiolaisten valinnaisia opintoja sekä ylikorostavan niitä aineita, joista on laajuutensa vuoksi jaossa eniten pisteitä yliopistojen todistusvalinnassa (Suomen lukiolaisten liitto, 2022; HYOL ry., 2022). Todistusvalinnan käyttöönoton myötä eniten pisteitä tuottavien reaaliaineiden (esim. fysiikka ja uskonto) kirjoittaminen on lisääntynyt. Samalla huonoimmat todistuspisteet tuottavien reaaliaineiden kirjoittaminen on vähentynyt. (YTL, 2023.)

Edellä mainitut sidosryhmät ovat esittäneet ratkaisuksi oppiaineiden tasapuolisemman huomioimisen, sekä pisteytyksen, joka huomioi alakohtaisesti relevantin osaamisen (Suomen lukiolaisten liitto, 2022; Suomen yhteiskunta-alan ylioppilaat SYY ry, 2021; HYOL ry. 2022). Yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen kesällä 2022 tekemässä kartoituskyselyssä sekä yliopistojen koulutusalojen että lukioiden edustajat nostivat esiin tarpeen voida paremmin painottaa haettavalle alalle relevanttia osaamista. Tämä kritiikki ja tarve huomioiden on

perusteltua luopua oppiaineiden arvottamisesta lukion opintojaksojen määrän mukaan, ja siirtyä alalle keskeisen osaamisen painottamiseen. Matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla annetaan enemmän pisteitä matemaattis-luonnontieteellisistä ainerealeista (kemia, fysiikka, biologia), kun taas humanistis-yhteiskunnallisilla aloilla annetaan enemmän pisteitä humanistis-yhteiskunnallisista ainerealeista (psykologia, historia, filosofia, uskonto, elämäkatsomustieto, terveystieto, yhteiskuntaoppi). Osa aloista ei ole selvästi painottunut kumpaankaan suuntaan, jolloin näillä aloilla kaikki reaaliaineet tuottavat saman verran pisteitä.

Maantiede tunnistetaan vuonna 2021 käyttöönotetussa lukion opetussuunnitelmassa matemaattis-luonnontieteellisiä ja humanistis-yhteiskunnallisia aiheita integroivaksi oppiaineeksi (Opetushallitus 2019), vaikka se lukion tuntijaossa onkin luokiteltu matemaattis-luonnontieteellisiin reaaliaineisiin. Yliopistojen koulutusalojen kanssa käytyjen keskustelujen perusteella maantiede on siirretty pääosassa taulukoita lukion opetussuunnitelmasta poiketen humanistis-yhteiskunnallisten reaaliaineiden tavoin pisteytettäväksi aineeksi. Keskusteluissa monet humanistis-yhteiskunnalliset alat totesivat maantieteen oppiaineen tuottavan heidän alalleen relevanttia osaamista, kun toisaalta monet matemaattis-luonnontieteelliset alat kokevat kemian, fysiikan ja biologian olevan koulutusalan kannalta keskeisempää osaamista.

Tavoitteena on kannustaa lukiolaista valitsemaan kirjoitettavat reaaliaineet oman kiinnostuksen mukaisesti. Reaaliaineiden painottuminen eri taulukoissa kuvaa kyseisen oppiaineen merkitystä koulutusalan kannalta, tunnistaen että reaaliaineet kehittävät alakohtaisen substanssiosaamisen lisäksi yleisiä opiskeluvalmiuksia. Niillä koulutusaloilla, joiden opetus perustuu johonkin lukiossa opetettavaan oppiaineeseen, painotetaan näitä aineita.

ARVIO VAIKUTUKSISTA:

- *Nykyisessä pisteytysmallissa eniten pisteitä tuottavien ainereaalien, kuten fysiikan, uskonnon ja psykologian kasvu (Tähkä, 2023; YTL, 2023) tasaantuu. Pisteytys ei ohjaa valitsemaan tiettyjä oppiaineita, mikä jättää lukiolaiselle enemmän valinnanvaraa, jolloin ainereaalien kirjoittaminen tasapuolistuu. Tämä on herättänyt keskusteluissa huolta siitä, että lukiolaiset kirjoittaisivat jatkossa niitä aineita, joissa on vähiten lukion opintopisteitä. Jokaisen lukiolaisen on opiskeltava vähintään 150 opintopisteen verran kursseja ja kirjoitettava vähintään viisi ainetta. Ylioppilastutkinnon SYK (Standardoitujen Yhteispisteiden Keskiarvo) -menetelmän ansiosta vähäinen opintopistemäärä ei tarkoita sitä, että kyseisen aineen kokeesta olisi helppo saada hyvä arvosana. Esimerkiksi keväällä 2022 terveystiedon laudaturin sai 4,4 % kirjoittajista, kun fysiikassa vastaava luku oli 8,8 %. Valitsemalla kirjoitettaviksi aineiksi vähemmän kursseja sisältäviä aineita ei siis voi vähentää lukiossa tehtävää työmäärää tai saada helposti hyviä arvosanoja. (YTL, 2023.) Vaikutusten odotetaan siis jäävän vähäisiksi.*
- *Aiempaa parempi mahdollisuus valita reaaliaineita oman kiinnostuksen mukaan vähentää lukiolaisten motivaatio-ongelmia ja parantaa täten hyvinvointia.*
- *Viestinnällisestä näkökulmasta pisteytystaulukot näyttävät hakijalle loogisempina ja oikeudenmukaisempina.*

4.1.4. Vieraat kielet ja toinen kotimainen kieli pisteytyksessä

4.1.4.1 Pitkä vieras kieli

MUUTOKSET VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen: Pitkän vieraan kielen pisteytystä ei esitetä muutettavaksi verrattuna nykyiseen todistusvalinnan pisteytykseen. Pitkän vieraan kielen painoarvo kuitenkin hieman kasvaa mm. matematiikkaan luonnosteltujen pisteytysmuutosten myötä.

PERUSTELUT:

Todistusvalinnan asiantuntijatyöryhmässä on vallinnut vahva yhteinen näkemys siitä, että pitkän vieraan kielen - etenkin englannin - osaaminen on tärkeää kaikilla aloilla. Englannin kielen merkitys on noussut esiin myös useiden koulutusalojen kanssa käydyissä keskusteluissa. Pitkän vieraan kielen painottaminen pisteytyksessä äidinkielen, matematiikan ja mahdollisen painotettavan aineen ohella on näin ollen perusteltua. Vaikka keskustelua on käyty nimenomaan englannin roolista, ei pisteytysluonnoksessa ole haluttu pitkän kielen osalta erotella eri kieliä, koska pitkän kielen tai kielten valinta tehdään jo perusopetuksen alaluokilla. Kaikista vuoden 2022 ylioppilaista noin 93 % oli kirjoittanut pitkän englannin (YTL, 2023; Tähkä, 2023), eikä englantia nykyään opeteta muuna kuin pitkänä kielenä.

ARVIO VAIKUTUKSISTA: Pitkän vieraan kielen painoarvon vähäisellä nostamisella ei oletettavasti ole merkitystä pitkän kielen valitsemiseen tai kirjoittamiseen, koska jo nykytilanteessa valtaosa lukiolaisista kirjoittaa pitkän englannin (lisäksi kirjoitetaan melko vähäisessä määrin muita pitkiä vieraita kieliä). Näin ollen myöskään lukiolaisten paineet eivät oletettavasti lisääny.

4.1.4.2. Lyhyt vieras kieli

MUUTOKSET VERRATTUNA NYKYTILANTEeseen: Lyhyen vieraan kielen painoarvoa suhteessa reaaliaineisiin on luonnoksessa muutettu siten, että lyhyestä vieraasta kielestä on mahdollista saada sama pistemäärä kuin parhaiten pisteitä tuottavista reaaliaineista. Poikkeuksen muodostaa lyhyt englanti, josta saisi selvästi vähemmän pisteitä kuin muista lyhyistä kielistä.

PERUSTELUT:

Suomen kielivarannon yksipuolistuminen herättää lisääntyvää huolta, sillä kulttuurisuhteet, talouselämä ja kansainvälistyvät yritykset tarvitsevat kieli- ja kulttuuritaitoisia asiantuntijoita. Mitä monipuolisempiin ja vaativampiin tehtäviin työelämässä tähtää, sitä tärkeämpää myös vieraiden kielten osaaminen on. (Elinkeinoelämän keskusliitto EK 2022; Kielikoulutuspolitiikan verkosto, 2022; Pyykkö, 2017.) Opetus- ja kulttuuriministeriön selvityksessä Suomen kielivarannon tilasta ja tasosta yhdeksi toimenpide-ehdotukseksi on mainittu ”Yliopistot ja ammattikorkeakoulut lisäävät kielten ylioppilaskokeiden huomioimista opiskelijavalinnassa. Tämä tarkoittaa myös muita kieliä kuin suomea/ruotsia ja englantia” (Pyykkö, 2017). Huoli kapenevasta kielivarannosta on tullut esiin myös lähes kaikissa sidosryhmäkeskusteluissa.

On selvää, että todistusvalinnan pisteytys ei ole aiheuttanut vieraiden kielten opiskelemisen ja kirjoittamisen vähenemistä, sillä tämä kehityskulku on alkanut kauan ennen nykyisen todistusvalinnan käyttöönottoa (Tähkä, 2023; Vipunen, 2023; YTL, 2023). Myös tutkimustiedon valossa syyt kielten opiskelun vähenemiselle ovat moninaiset, mutta korkeakoulujen todistusvalinnalla on oma roolinsa kokonaisuudessa (esim. Pollari ym., 2022). Tällä hetkellä lyhyitä vieraita kieliä (pl. englantia) kirjoittaa alle 10 % lukiolaisista (Tähkä, 2023), ja useampaa kuin yhtä lyhyttä vierasta (tai kahta pitkää ja yhtä lyhyttä) vierasta kieltä opiskelee noin 7 % (Vipunen, 2023).

Lukioissa on havaittu, että todistusvalinnan käyttöönoton jälkeen jo aloitetun lyhyen kielen opiskeleminen jätetään entistä useammin kesken, koska orientoituminen menee paremmin todistuspisteitä tuottavien aineiden opiskelemiseen. Lukiokentältä on myös esitetty huoli siitä, että monissa lukioissa ei pian pystytä järjestämään lyhyiden kielten opetusta lainkaan, koska missään kielessä ei saada edes yhtä opetusryhmää täyteen. (Sidosryhmäkeskustelut: mm. Kuntaliiton lukiorehtoriverkosto; OAJ; Suomen kieltenopettajien liitto ry.)

Kielten opiskelemisen tai opiskelematta jättämisen sekä kielten opiskelun keskeyttämisen syytä tutkittaessa on havaittu, että ensisijainen syy kielen opiskelemiselle on oma kiinnostus kieliä tai juuri kyseistä kieltä kohtaan. Sekä kielten valitsematta jättämisen että jo aloitetun kielen opiskelun keskeyttämisen syissä taas nousee vahvasti esiin kielen opiskelemisen työläys. Lukio-

opinnoissa haasteena on myös lyhyen kielen mahtuminen lukujärjestykseen. (Mäntylä ym., 2022; Pollari ym., 2022; Veivo ym., 2021.)

Lyhyen kielen pisteytyksen muuttamisen tavoitteena on tehdä lyhyen kielen opiskelemisesta ja kirjoittamisesta nykyistä kannattavampaa kielistä kiinnostuneelle lukiolaiselle. Lyhyestä kielestä annetaan vähemmän pisteitä kuin pitkästä kielestä, koska ei haluta ohjata kirjoittamaan pitkänä opiskeltua kieltä lyhyenä tai sekä pitkänä että lyhyenä. Englannin kielen muita lyhyitä kieliä alhaisempi pisteytys on perusteltua, koska englantia ei opeteta missään lyhyenä kielenä. Näin ollen kaikki lyhyen englannin kirjoittaneet ovat todellisuudessa opiskelleet englannin pitkän oppimäärän.

ARVIO VAIKUTUKSISTA:

- *Lukiolaisen mahdollisuus valita lukiossa opiskeltavia ja ylioppilaskirjoituksissa kirjoitettavia aineita oman kiinnostuksen mukaisesti kasvaa, kun lyhyestä vieraasta kielestä tulee tasavertainen vaihtoehto reaaliaineille.*
- *Lyhyiden kielten opiskeleminen ja kirjoittaminen lisääntyy jonkin verran, kun lyhyestä vieraasta kielestä tulee tasavertainen vaihtoehto reaaliaineille. Muutos ohjaa kielistä kiinnostunutta lukiolaista valitsemaan lyhyen kielen, ja enemmän muista aineista kiinnostuneen valitsemaan näitä aineita.*
- *Jo aloitetun lyhyen kielen opiskelun keskeyttäminen vähenee, kun lyhyen kielen kirjoittaminen on todistusvalintapisteiden kannalta yhtä kannattavaa kuin reaaliaineiden.*
- *Koska vähenevälle lyhyiden kielten opiskelemiselle ja kielten poisvalitsemiselle on paljon muitakin syitä kuin todistusvalinnan pisteytys (mm. Pyykkö 2017; Pollari ym. 2022), ei ole kuitenkaan syytä olettaa, että lyhyiden kielten opiskeleminen kasvaisi räjähdysmäisesti.*
- *Lyhyen englannin kirjoittaminen vähenee jonkin verran, minkä voidaan ajatella olevan toivottu ohjausvaikutus, sillä pisteytyksellä ei haluta ohjata kirjoittamaan lyhyenä sellaisen aineen oppimäärää, joka on opiskeltu pitkänä.*

4.1.4.3. Keskipitkä kieli

MUUTOKSET VERRATTUNA NYKYTILANTEESEEN: Keskipitkän kielen pisteytystä ei esitetä käytännössä muutettavaksi verrattuna nykyiseen todistusvalinnan pisteytykseen. Keskipitkän kielen painoarvo kokonaisuudessa pysyy jokseenkin samana kuin tähänkin asti.

PERUSTELUT:

Keskipitkänä kielenä suomalaisessa ylioppilastutkinnossa voidaan pisteyttää vain toinen kotimainen kieli (ruotsi tai suomi). Kansainvälisissä ylioppilastutkinnoissa voidaan keskipitkänä pisteyttää jokin muukin kieli. Keskipitkän kielen pisteytys ei ole herättänyt juuri keskustelua, joten oletettavasti se on koettu melko oikeaksi, eikä näin ollen muutostarpeita ole. Keskipitkän kielen pisteytyksessä tulee huomioida myös pitkän ja lyhyen kielen sekä äidinkielen pisteytys, jotta näiden keskinäiset suhteet koetaan oikeudenmukaisiksi, ja jotta pisteytys ohjaa kirjoittamaan kielet opiskellun oppimäärän mukaisesti.

ARVIO VAIKUTUKSISTA: Koska keskipitkän kielen painoarvo todistus pisteytyksen kokonaisuudessa ei juurikaan muutu, voidaan olettaa, että myös vaikutukset ovat vähäisiä.

4.2. Pisteiden muodostumisperusteet

Pistemäärien muodostamiseen on käytetty nykyisten pisteytystaulukoiden laudaturin pistemäärää silloin, kun tästä lähtökohdasta poikkeaminen ei ole perusteltua.

4.2.1. Laudaturin pistemäärä

Matematiikka, lyhyt oppimäärä (28,3 p):

- Sama pistemäärä kuin nykyisissä pisteytystaulukoissa

Matematiikka, pitkä oppimäärä, matemaattis-luonnontieteelliset alat (37,9 p):

- Nykyisten matemaattisen taulukon (39,7) ja ei-matemaattisen taulukon (36,1) pitkän matematiikan keskiarvo (37,9)

Matematiikka, pitkä oppimäärä, muut kuin matemaattis-luonnontieteelliset alat (28,9 p):

- Pisteytystä on laskettu lähemmäs nykyistä lyhyen matematiikan pisteytystä erityisesti korkeimmissa arvosanoissa. Piste-ero on kuitenkin pidetty riittävän suurena, jotta pitkän matematiikan E tuottaa enemmän pisteitä kuin lyhyen matematiikan L, pitkän matematiikan M enemmän kuin lyhyen matematiikan E, jne. (ks. perustelut luku 4.1.2).

Äidinkieli (36,1 p):

- Äidinkielen pisteytys on nostettu muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla eniten pisteitä tuottavaksi aineeksi (ks. perustelut luku 4.1.1). Pistemäärä on sama kuin nykyisen ei-matemaattisesti painottuneen pisteytystaulukon pitkän matematiikan pistemäärä

Alakohtainen osaaminen, ns. painotettu aine (34,0 p ja 32,3 p):

- Sama pistemäärä kuin nykyisissä pisteytystaulukoissa Vieraiden kielten taulukossa painotettujen aineiden (pitkän, keskipitkän ja lyhyen kielen) pisteet on laskettu kertomalla kunkin oppimäärän antamat pisteet kertoimella 1,2.

Reaaliaineet:

- Enemmän pisteitä tuottavat reaaliaineet (24,5 p): Sama pistemäärä kuin nykyisessä ei-matemaattisesti painotetussa pisteytystaulukossa toiseksi eniten pisteitä tuottavat reaaliaineet
- Vähemmän pisteitä tuottavat reaaliaineet (20,0 p): Sama pistemäärä kuin nykyisessä ei-matemaattisesti painotetussa pisteytystaulukossa toiseksi vähiten pisteitä tuottavat reaaliaineet

Vieras kieli/toinen kotimainen kieli, pitkä oppimäärä (28,3 p):

- Sama pistemäärä kuin nykyisissä pisteytystaulukoissa

Vieras kieli/toinen kotimainen kieli, keskipitkä oppimäärä (25,0 p):

- Keskipitkän kielen pisteytys on suhteutettu lyhyen ja pitkän kielen pisteytyksiin siten, että keskipitkän ja pitkän kielen välinen piste-ero on riittävän suuri (ks. perustelut luku 4.1.4.3.)

Lyhyet kielet (pl. lyhyt englanti) (24,5 p):

- Sama pistemäärä kuin enemmän pisteitä tuottavien reaaliaineiden pistemäärä

Englanti, lyhyt oppimäärä (20,0 p):

- Sama pistemäärä kuin vähemmän pisteitä tuottavien reaaliaineiden pistemäärä

4.2.2. E-A-arvosanojen pistemäärä

Arvosanojen E-A pistemäärien laskemiseksi käytetään kolmenlaisia kertoimia. Ne aineet, joita ei erityisesti korosteta käyttävät peruskerrointa (kerroin I: 0,8 - 0,6 - 0,4 - 0,3 - 0,15). Kaikissa taulukoissa korostetaan *äidinkieltä*, *vierasta kieltä* (pitkä oppimäärä) ja mahdollista *painotettua ainetta* käyttämällä korotettua kerrointa (kerroin II: 0,9 - 0,8 - 0,6 - 0,3 - 0,15). Lisäksi matemaattis-

luonnontieteellisillä aloilla myös *pitkä matematiikka* käyttää korotettua kerrointa (kerroin II). Muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla *pitkä matematiikka* saa korkeimman kertoimen (kerroin III: 0,99 - 0,9 - 0,7 - 0,3 - 0,15) ja lyhyt matematiikka korotetun kertoimen (kerroin II). Tämän ansiosta pitkästä matematiikasta saa lyhyttä matematiikkaa paremmat pisteet kaikissa arvosanoissa kuitenkin siten, että pitkä matematiikka ei nouse näissä taulukoissa eniten pisteitä tuottavaksi aineeksi.

Kerroin I, esimerkkinä lyhyt englanti:

L	E	M	C	B	A
20,0	$20,0 \cdot 0,8 =$ 16,0	$20,0 \cdot 0,6 =$ 12,0	$20,0 \cdot 0,4 =$ 8,0	$20,0 \cdot 0,3 =$ 6,0	$20,0 \cdot 0,15 =$ 3,0

Kerroin II, esimerkkinä äidinkieli:

L	E	M	C	B	A
36,1	$36,1 \cdot 0,9 =$ 32,5	$36,1 \cdot 0,8 =$ 28,9	$36,1 \cdot 0,6 =$ 21,7	$36,1 \cdot 0,3 =$ 10,8	$36,1 \cdot 0,15 =$ 5,4

Kerroin III, pitkä matematiikka (muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla):

L	E	M	C	B	A
28,9	$28,9 \cdot 0,99 =$ 28,6	$28,9 \cdot 0,9 =$ 26,0	$28,9 \cdot 0,7 =$ 20,2	$28,9 \cdot 0,3 =$ 8,7	$28,9 \cdot 0,15 =$ 4,3

4.3. Yksittäisiä taulukoita koskevat ratkaisut

4.3.1. Taulukko A

Taulukko A on niin sanottu perustaulukko, jossa ei painoteta mitään lukion oppiainetta edellä luvussa 4.1. esitetystä poikkeavalla tavalla. Tätä pisteytystaulukkoa käyttävien alojen osalta ei voida osoittaa tiettyjen reaaliaineiden olevan muita relevantimpia, joten kaikki reaaliaineet tasapisteytetään.

4.3.2. Taulukko B

Taulukko B on luonnoksen mukaan maantieteen käyttämä taulukko. Taulukko B poikkeaa taulukko A:sta siten, että maantiede pisteytetään painotettuna aineena, jolloin siitä saa äidinkielen jälkeen eniten pisteitä. Maantieteen pisteyttäminen painotettuna aineena on perusteltua, koska maantieteellä on vastine lukion opetussuunnitelmassa.

4.3.3. Taulukko C

Taulukko C on luonnoksen mukaan psykologian käyttämä taulukko. Taulukko C poikkeaa taulukko A:sta siten, että psykologia pisteytetään painotettuna aineena, jolloin siitä saa äidinkielen jälkeen eniten pisteitä. Psykologian pisteyttäminen painotettuna aineena on perusteltua, koska psykologialla on vastine lukion opetussuunnitelmassa.

4.3.4. Taulukko D

Taulukko D on luonnoksen mukaan terveystieteiden ja liikuntapedagogiikan käyttämä taulukko. Taulukko D poikkeaa taulukko A:sta siten, että terveystiede pisteytetään painotettuna aineena, jolloin siitä saa äidinkielen jälkeen eniten pisteitä. Terveystieteen pisteyttäminen painotettuna aineena on perusteltua, koska terveystieteellä on vastine lukion opetussuunnitelmassa. Liikuntapedagogiikan osalta on päädytty samaan ratkaisuun, koska liikuntapedagogiikan opintosuuntaan valitut saavat opinto-oikeuden myös terveystiedon monitieteiseen opintokokonaisuuteen (liikunnan- ja terveystiedonopettaja), joten oppiaineella on vastine lukion opetussuunnitelmassa.

4.3.5. Taulukko E

Taulukko E on humanistis-yhteiskunnallisesti painottuneiden alojen käyttämä niin sanottu perustaulukko, jossa ei painoteta mitään lukion oppiainetta edellä luvussa 4.1. esitetystä poikkeavalla tavalla. Tässä taulukossa humanistis-yhteiskunnalliset reaaliaineet tuottavat matemaattis-luonnontieteellisiä reaaliaineita enemmän pisteitä.

4.3.6. Taulukko F

Taulukko F on luonnoksen mukaan filosofian, historian ja teologian käyttämä taulukko. Taulukko F poikkeaa taulukosta E siten, että äidinkielen jälkeen eniten pisteitä tuottaa painotettu reaaliaine, joka voi olla filosofia, historia, uskonto tai elämäntutkimustieto. Painotettuna aineena pisteytetään se oppiaine, joka tuottaa hakijalle parhaat pisteet. Painotettuna aineena voidaan siis pisteyttää muu kuin oppiaineen kannalta relevantin oppiaine. Laajasti yleissivistävinä ja geneerisiä valmiuksia tuottavina aineina minkä tahansa näiden oppiaineiden hyvä hallinta luo hyvät geneeriset valmiudet menestyä yliopisto-opinnoissa. Painotetun aineen tarkempi rajaaminen rajoittaisi tarpeettomasti hakijan mahdollisuuksia hakeutua opiskelemaan eri aloille todistusvalinnalla. Pisteytys kuitenkin mahdollistaa hyvien todistuspisteiden saamisen niille hakijoille, jotka ovat osoittaneet kiinnostusta kyseisiin aineisiin ylioppilaskirjoituksissa.

4.3.7. Taulukko G

Taulukko G on luonnoksen mukaan käytössä niillä vieraiden kielten hakukohteilla, joissa vaaditaan kyseisen kielen osaamista. Taulukko G poikkeaa taulukosta E siten, että äidinkielen jälkeen eniten pisteitä tuottaa painotettu aine, joka on se kieli, johon hakija hakee. Painotetun aineen käyttö on perusteltua, koska ennako-osaamista vaativien kielten yliopisto-opetus perustuu lukion kyseisen kielen oppimäärään. Tätä taulukkoa käyttävissä hakukohteissa on oltava opiskeltavan kielen tietämysosaaminen, joten lähes kaikissa hakukohteissa on asetettu painotetun aineen lisäksi kynnyssehtoja.

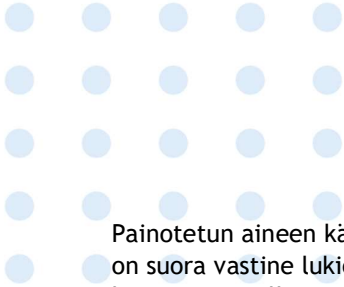
Jos hakija hakee opiskelemaan vierasta kieltä, painotettuna aineena pisteytetään ensisijaisesti se vieras kieli, jota hakija hakee opiskelemaan. Jos kuitenkin kyseinen vieras kieli pisteytetään äidinkielenä, painotettuna aineena pisteytetään kieli, jota hakija on opiskellut eniten äidinkielen jälkeen ja josta hän saa parhaat pisteet, jotta hakijan on mahdollista saada pisteitä kaikista pisteytettävistä aineista eli sekä äidinkielestä että painotetusta aineesta. Luvussa 3.5.4. on kerrottu, mitkä IB-, EB-, RP- ja DIA-tutkintojen kieliaineet vastaavat pitkää, keskipitkää ja lyhyttä kieltä. Jos hakijalla on kaksi äidinkielen tasoisesti opiskeltua kieltä, joista toinen on se vieras kieli, jota hakija hakee opiskelemaan, äidinkielen tasoisesti opiskellut kielet pisteytetään äidinkielenä ja painotettuna aineena tavalla, joka tuottaa hakijalle eniten pisteitä.

4.3.8. Taulukko H

Taulukko H on matemaattis-luonnontieteellisten alojen ns. perustaulukko, jossa ei painoteta mitään lukion oppiainetta edellä luvussa 4.1. esitetystä poikkeavalla tavalla. Eniten pisteitä tuottavat aineet ovat siis matematiikka, äidinkieli, vieras kieli sekä matemaattis-luonnontieteelliset ainereaalit. Osalle taulukkoa käytävistä koulutusaloista esitetään matematiikan kynnyssehtoa.

4.3.9. Taulukko I

Taulukko I on luonnoksen mukaan käytössä bio- ja ympäristötieteiden, farmasian, geotieteiden, metsätieteiden sekä elintarvike- ja ravitsemustieteiden alojen koulutusohjelmissa. Taulukko poikkeaa taulukosta H siten, että taulukossa on (pitkän) matematiikan ja äidinkielen jälkeen eniten pisteitä tuottava painotettu reaaliaine, joka voi olla biologia tai kemia tai fysiikka. Painotettuna aineena pisteytetään näistä se aine, joka tuottaa hakijalle parhaat pisteet. Lisäksi taulukossa pisteytetään luvussa 4.1. esitetystä poiketen maantiede matemaattis-luonnontieteellisenä ainereaalina. Eniten pisteitä tuottavat ainereaalit ovat siis biologia, fysiikka, kemia ja maantiede.

Painotetun aineen käyttäminen on perusteltua, koska kaikilla taulukkoa käyttävillä koulutusaloilla joko on suora vastine lukion oppiaineissa tai niiden opetus perustuu yhteen tai useampaan matemaattis-luonnontieteelliseen reaalaineeseen. Kynnysehdon käyttämisellä varmistetaan tarvittaessa, että hakijoilla on sen oppiaineen riittävä hallinta, jota ilman alan opinnoissa ei ole mahdollista menestyä, mikäli tällainen oppiaine on. Painotettuna aineena voi tulla pisteytetyksi muukin oppiaine kuin koulutusalan kannalta relevantein oppiaine joukosta biologia/kemia/fysiikka. Voidaan kuitenkin ajatella, että kaikkien matemaattis-luonnontieteellisen oppiaineiden hallinta tukee toisiaan eli tuo tiettyjä geneerisiä valmiuksia näiden koulutusalojen opintoihin. Painotetun aineen tarkempi rajaaminen rajoittaisi tarpeettomasti hakijan mahdollisuuksia hakeutua opiskelemaan eri aloille todistusvalinnalla. Pisteytys kuitenkin mahdollistaa hyvien todistuspisteiden saamisen niille hakijoille, jotka ovat osoittaneet kiinnostusta kyseisiin aineisiin ylioppilaskirjoituksissa.

Maantieteen poikkeavalle pisteytykselle perusteluna on se, että taulukkoa käyttävistä koulutusaloista erityisesti geotieteissä, mutta myös esimerkiksi ympäristötieteissä ja metsätieteissä lukion maantieteen oppimäärän hallinta on erittäin tärkeää osaamista. Muillakin aloilla sen voidaan katsoa tukevan muuta relevanttia osaamista.

4.3.10. Taulukko J

Taulukko J on luonnoksen mukaan käytössä fysikaalisten tieteiden, kemian ja tekniikan alan koulutusohjelmissa. Taulukko poikkeaa taulukosta H siten, että painotettuna aineena on fysiikka tai kemia. Jos hakija on kirjoittanut molemmat, toinen näistä pisteytetään samalla pisteytyksellä kohdassa "muu osaaminen". Lisäksi luvussa 4.1. esitetystä peruslogiikasta poiketen humanistis-yhteiskunnallisiin reaaliaiaineisiin lukeutuva psykologia pisteytetään tässä taulukossa samoin kuin matemaattis-luonnontieteelliset reaalaineet. Näin ollen eniten pisteitä tuottavat reaalaineet ovat fysiikka, kemia, biologia ja psykologia, mikä kuvastaa sitä, että erityisesti tekniikka on laaja ja monipuolinen ala, jossa relevanttia osaamista voi syntyä erilaisilla fysiikkaan, kemiaan, biologiaan tai psykologiaan painottuvilla opintoprofiileilla. Tekniikan alalla todistusvalintaa käyttää kaikkiaan yli 60 hyvin erilaista hakukohdetta automaatiotekniikasta teknilliseen psykologiaan.

Tutkimusten mukaan opintomenestystä tekniikan alalla ja muilla matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla ennustavat parhaiten matematiikan lisäksi fysiikan ja kemian arvosanat (de Winter & Dodou, 2011; Koster & Verhoeven, 2017; Sadler & Tai, 2007), mistä syystä näillä on pisteytyksessä reaalaineista suurin painoarvo. Painotettuna aineena pisteytetään kaikilta hakijoilta näistä se aine, joka tuottaa hakijalle paremmat pisteet. Mikäli hakija on kirjoittanut molemmat, toinen voidaan pisteyttää samalla pistemäärällä kohdassa "muu osaaminen". Muiden taulukoiden logiikasta poikkeava fysiikan tai kemian pisteytys "muu osaaminen" -kohdassa on perusteltavissa toisaalta vahvalla tutkimusnäytöllä fysiikan ja kemian arvosanojen ennustevoimasta ja toisaalta koulutusalojen omalla näkemyksellä fysiikan ja kemian osaamisen merkityksestä.

Tekniikan alan osalta kynnysehdoksi tullaan esittämään kaikkiin koulutusohjelmiin pitkän matematiikan suorittamista myöhemmin määritettävällä arvosanalla. Koska tekniikan ala on hyvin laaja ja monimuotoinen, keskustelu alan eri koulutusohjelmien kynnysehdoista on vielä pisteytyksen luonnosvaiheessa kesken.

4.3.11. Taulukko K

Taulukko K on luonnoksen mukaan lääketieteellisten alojen sekä biolääketieteen käyttämä taulukko. Koulutusalojen luonteen ja toisaalta erityisesti lääketieteen suuren hakupaineen takia tähän taulukkoon esitetään joitain muista taulukoista poikkeavia ratkaisuja.

Taulukossa on muista taulukoista poiketen kuusi pisteytettävää ainetta. Perusteluna on se, että lääketiede on tunnetusti voimakkaan hakupaineen ala, jonka hakijat ovat valmistuneet ylioppilaisiksi pääsääntöisesti erittäin korkein arvosanoin. Kuuden pisteytettävän aineen käyttäminen lisää pistetaulukon erottelukykystä, ja lisäksi edesauttaa sitä, ettei alalle todistusvalinnassa pääsemiseksi edellytetä pelkkiä laudatur-arvosanoja.

Taulukossa painotetaan (pitkän) matematiikan ja äidinkielen jälkeen eniten biologiaa ja kemiaa. Lääketieteellisillä aloilla näiden oppiaineiden hallinta on erittäin tärkeää jo opintojen alussa. Erottelukyvyyn lisäämiseksi biologian pisteytys eroaa hieman kemian pisteytyksestä. Biologian nostamista kemian yläpuolelle puoltaa tutkimustulos, jonka mukaan biologian arvosana ennusti menestymistä ensimmäisen vuoden lääketieteen opinnoissa, kun taas kemian arvosanalla ei vastaavaa ennustekykyä havaittu (Nivala ym., 2016).

Luvussa 4.1. esitetystä peruslogiikasta poiketen humanistis-yhteiskunnallisiin reaaliaineisiin lukeutuva psykologia pisteytetään tässä taulukossa samoin kuin matemaattis-luonnontieteellisiin reaaliaineisiin kuuluva fysiikka. Ratkaisulla korostetaan myös psykologisen osaamisen merkitystä lääketieteellisillä aloilla. Näin myös mahdollistetaan se, että lääketieteelliselle alalle voi saada yhtä hyvät pisteet hieman erilaisella profiililla. Kohdassa *muu osaaminen* pisteytettävistä aineista vähintään toisen tulee olla ainereaali, mikä osaltaan korostaa sitä, että alan opinnoissa menestymisen kannalta keskeistä on pisteytyksessä korostuvien reaaliaineiden - biologian, kemian, fysiikan ja psykologian - hallinta.

4.3. Arvio luonnostellun pisteytysmallin vaikutuksista

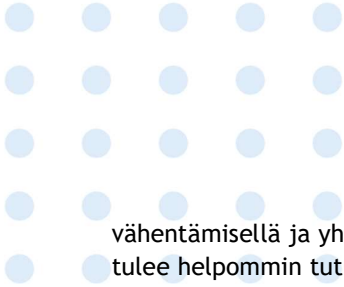
Edellä luvussa 4.1. on esitetty arviot eri oppiaineiden pisteytyksiin tehtävien muutosten vaikutuksista. Seuraavassa esitetään yleisemmät arviot esitetyn pisteytyskokonaisuuden vaikutuksista. Tässä esitetyt arviot ovat jossain määrin alustavia, sillä aiheesta on parhailtaan tekeillä useita tutkimuksia, joiden raportit johtopäätöksineen ilmestyvät kevään 2023 aikana.

4.4.1. Vaikutukset hyväksyttäväksi tuleviin opiskelijoihin

Valtion taloudellisen tutkimuslaitoksen tutkijoiden tekemät pistemallisimulaatiot (Kalmbach & Virkola, 2023) osoittavat, että pisteytysmallin muuttaminen ei merkittävästi vaikuta siihen, ketkä tulevat valituksi. Kun vertaillaan lähimpänä nykyistä pisteytystä olevalla mallilla (50 taulua + kynnysehdot) tehtyä simulaatiota ja lähimpänä tätä luonnosta olevalla mallilla (10 taulua) tehtyä simulaatiota kaikki korkeakoulusektorin hakijat huomioiden, noin 95 % tulisi edelleen valituksi samaan hakukohteeseen. Kun tarkastelussa huomioidaan vain yliopistoon hyväksytyt, heistä reilu 82 % tulisi edelleen valituksi. Simulaatioita ei ole saatavilla hakukohdekohtaisesti, mutta oletettavasti kovimman hakupaineen hakukohteissa muutokset ovat keskimääräistä vähäisempiä, sillä lähinnä L- ja E -arvosanoja kirjoittavat hakijat saavat huippupisteet millä tahansa pisteytyksellä.

Simulaatioissa on tarkasteltu myös sitä, miten hyväksyttäväksi tulevien hakijoiden taustamuuttujat muuttuvat erilaisilla pisteytysmalleilla. Koska muutokset hyväksyttävien joukossa ovat suhteellisen pieniä, ei ole yllättävää, että myöskin vaikutukset hyväksyttävien hakijoiden sukupuoleen, ikään, sosioekonomiseen taustaan ja eri ylioppilaskokeista saatuihin arvosanoihin ovat joko vähäisiä tai niitä ei ole lainkaan. Tulosten perusteella ei siis ole mahdollista sanoa, tulisiko päivitetyllä pisteytyksellä valituksi “parempia” vai “huonompia” hakijoita, mutta voidaan todeta se, että pisteytys tuottaa pääosin saman lopputuloksen, eikä näytä suosivan erityisesti mitään ryhmää verrattuna nykyiseen pisteytykseen.

Pisteytysmallien vaikutusten analysointi nojaa väistämättä oletukseen, jonka mukaan käytetty pisteytysmalli ei itsessään vaikuta hakukäyttäytymiseen tai ylioppilaskokeiden arvosanoihin. Tähän oletukseen joudutaan nojaamaan, koska aineistoissa ei esiinny riippumatonta variaatiota pisteytysmalleissa. Analyysi tuottaa kuitenkin tietoa siitä, johtavatko pienet muutokset pisteytysmallissa merkittäviin muutoksiin opiskelijoiden valikoitumisessa. Lienee kuitenkin perusteltua olettaa, että muutokset pisteytyksessä eivät saa hakijoita merkittävässä määrin muuttamaan hakukäyttäytymistään, sillä tietystä koulutusalaista kiinnostunutta hakijaa kyseinen ala todennäköisesti kiinnostaa riippumatta siitä, miten arvosanat todistusvalinnassa pisteytetään. Pisteytystaulukoiden

vähentämisellä ja yhtenäistämällä voidaan kuitenkin olettaa olevan sellainen vaikutus, että hakija tulee helpommin tutustuneeksi myös muihin koulutusaloihin kuin häntä alun perin eniten kiinnostaneeseen, kun hän huomaa, että samoilla valinnoilla ja panostuksilla on mahdollista tulla hyväksytyksi myös sellaisille koulutusaloille, joista hän ei aiemmin ole edes kuullut.

Myöskään hakijoiden profiili kirjoitettujen aineiden suhteen ei oletettavasti merkittävästi muutu. Kuitenkin eräillä - erityisesti muilla kuin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla - hakijoiden profiili voi muuttua entistä tarkoituksenmukaisemmaksi. Kun reaaliaineiden piste-eroja tasataan ja reaaliaineita painotetaan aiempaa enemmän kunkin alan osaamisvaatimusten suuntaisesti, on oletettavaa, että hakijoiden oman kiinnostuksen mukaisesti tehdyt reaaliaineiden valinnat ovat myös niitä, jotka tuovat parhaat valmiudet kunkin koulutusalan opintoihin. Tätä oletusta tukevat ammattikorkeakoulusektorilla tehdyt selvitykset, joiden mukaan hakijoiden kirjoittamat reaaliaineet vaihtelevat haetun koulutusalan mukaan siten, että alan kannalta relevanteimmat reaaliaineet ovat myös alan hakijoiden tavallisimmin kirjoittamia. Ammattikorkeakouluissa on käytössä vain yksi todistusvalinnan pistetaulukko, jossa kaikki reaaliaineet pisteytetään keskenään samalla tavalla eli lukiolaisten valintoja ei pisteytyksellä ohjata. Myös aikaisempi tutkimus, joka ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämistyössäkin on huomioitu, tuo ilmi, että hakijoiden vahvojen oppiaineiden sisällöt vastasivat erittäin hyvin heidän ensimmäisen hakutoiveensa koulutusalan sisältöjä, ja alakohtaisesti painotetut oppiaineet eivät muuttaneet kovinkaan paljon luontaisesta kiinnostuksesta syntyneitä profiileja (Rantanen, 2004). Myös yliopistosektorilla voidaan havaita viitteitä tähän suuntaan. Tekniikan alalla on todistusvalinnassa tähän asti pisteytetty ylioppilastutkinnon arvosanoista vain matematiikan, äidinkielen ja fysiikan tai kemian arvosanat. Pisteytyksellä ei siis ole ohjattu muita valintoja. Kuitenkin Opetushallitukselta saatujen tietojen mukaan tekniikan alan hakijat ovat vuosina 2020-2022 kirjoittaneet reaaliaineista fysiikan ja kemian jälkeen selvästi eniten biologiaa, joka alalla nähdään tärkeänä oppiaineena.

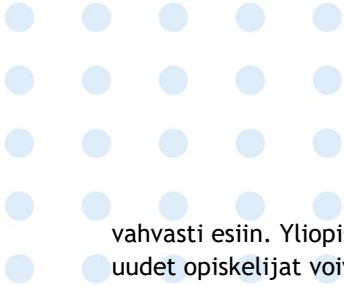
4.4.2. Vaikutukset lukiolaisten valintoihin

Laboren (Suhonen, 2023) tekemät rekisterianalyysit osoittavat, että vuonna 2017 lukionsa aloittaneiden tutkintokertojen määrä, tehtyjen kokeiden ja kirjoitettujen aineiden määrä on selvästi kasvanut aiempien kohorttien määrästä. Keväällä 2022 lukiolaiset suorittivat keskimäärin 5,4 koetta (YTL, 2023). Huomionarvoista on, että keväällä 2022 tai sen jälkeen aloitetuissa tutkinnoissa on suoritettava vähintään viisi koetta (Tähkä, 2023). Aiemmin tutkintoon tuli sisällyttää vähintään neljä ainetta, mutta todistusvalinnassa on pisteytetty suurella osalla aloista viisi ainetta, niin yliopistoissa kuin ammattikorkeakouluissa. Vielä julkaisemattomat tutkimustulokset eivät viittaa todistusvalinnan aiheuttavan lukio-opintojen yleissivistävyyden heikkenemistä (Suhonen, 2023).

Tekeillä olevan tutkimuksen mukaan henkilökohtainen kiinnostus kyseiseen oppiaineeseen on merkittävin oppiaine- ja ylioppilaskoevalinnan syy (Kupiainen, 2023). Todistusvalinnassa saatavia pisteitä merkittävämpinä syinä ylioppilaskoevalintaan mainittiin muun muassa usko hyvään koemenestykseen ja oppiaineen tärkeys lukion jälkeisissä opinnoissa (Kupiainen, 2023). Tutkimusten tulokset eivät viittaa todistusvalinnan pisteytysmalliin tehtävien muutosten lisäävän kokeiden tai kirjoitettujen aineiden määrää, tai aiheuttavan suuria muutoksia lukiolaisten ainevalintoihin.

4.4.3. Vaikutukset lukiolaisten hyvinvointiin ja paineisiin

Lukiolaisten hyvinvoinnin heikkeneminen ja paineet ovat monen tekijän summa, eikä ole mahdollista täysin eritellä todistusvalinnan vaikutuksia esimerkiksi koronavuosien ja lukion opetussuunnitelmamuutosten vaikutuksista. Tekeillä olevan tutkimuksen (Kupiainen, 2023) mukaan todistusvalinnalla on kuitenkin rooli näiden paineiden lisääntymisessä - joko suoraan tai opiskelijavalintoihin liittyvän osin virheellisenkin uutisoinnin kautta. Myös lukiokentän eri toimijoiden kanssa käydyissä sidosryhmäkeskusteluissa todistusvalinnan vaikutuksia lukiolaisten paineisiin on tuotu

vahvasti esiin. Yliopistojen etu on ottaa tämä huomioon, jotta voidaan osaltaan vaikuttaa siihen, että uudet opiskelijat voivat jatkossa aiempaa paremmin. Nyt luonnosteltu pisteytysmalli pyrkii ohjaamaan lukiolaisia valitsemaan omien valmiuksiensa, kiinnostuksen kohteidensa ja tavoitteidensa mukaisia oppiaineita ja oppimääriä. Voidaan ajatella, että oman kiinnostuksen pohjalta lähtevät valinnat motivoivat ja näin ollen kuormittavat vähemmän kuin ei-kiinnostavien aineiden valitseminen ja opiskeleminen vain korkeiden todistusvalintapisteiden toivossa. Pisteytyksen yksinkertaistaminen myös edesauttaa pisteytyksestä viestimistä ja näin vähentää virheellistä uutisointia, joka osaltaan luo paineita. Pisteytys pyrkii myös siihen, ettei lukiolaisen mahdollisuuksia hakeutua useammalle eri alalle tarpeettomasti rajoiteta todistusvalinnan pisteytyksellä, ja näin vähennetään painetta lukioaikaisten valintojen tekemisestä.

4.4.4. Vaikutukset korkeakoulutuksen saavutettavuuteen

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2021 julkaisemassa korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelmassa opiskelijavalintojen kehittäminen nähdään yhtenä keinona korkeakoulutuksen saavutettavuuden parantamiseen (Kosunen, 2021). Valintoja tulee suunnitelman mukaan kehittää siten, että aliedustettujen ryhmien osuus kasvaa ja opiskelijakunnan moninaisuus lisääntyy. Lisäksi opiskelijavalintaa koskevassa viestinnässä tulee ottaa huomioon hakijoiden moninaisuus. Todistusvalinnan pisteytyksen huomattava selkiyttäminen ja yksinkertaistaminen edistää näitä tavoitteita siten, että viestintä pisteytysmallista helpottuu, jolloin tieto on saavutettavammassa muodossa kaikille hakijoille. Tämä parantaa sellaisten hakijaryhmien asemaa, joilla on muita vähäisemmät mahdollisuudet saada kotoa tukea valintojen tekemiseen ja valintaperusteiden tulkitsemiseen (esim. maahanmuuttajataustaiset ja matalan koulutustason perheistä tulevat hakijat).

Lähteet

- Borodavkin, M. & Vierula, J. (2022). [Ammattikorkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittäminen](#). Webinaari-esitys 3.6.2022.
- de Winter, J. & Dodou, D. (2011). Predicting Academic Performance in Engineering Using High School Exam Scores. *International Journal of Engineering Education* 27 (6):1343.
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK (2022). [Yrittäjäkysely: Vahva suomen kielen taito ei ole työpaikan saannin edellytys](#). Tiedote 6.6.2022.
- Ernvall-Hytönen, A.-M. (2022). [Korkeakouluvalinnat ja matematiikan ylioppilaskokeen antamat pisteet](#). Dimensio-lehti 24.5.2022.
- HYOL ry. (2022). [Yliopistojen opiskelijavalinnoissa käytettävää pisteytyskalua on muutettava](#). Lausunto pisteytyskalusta 25.8.2022. LIITO ry, SUKOL ry, HYOL ry, FETO ry & PSOP ry. Viitattu: 1.2.2023.
- Hästbacka, H. (2021). [Valmistumisaikaan vaikuttavat tekijät - elinaika- ja ryhmittelyanalyysin sovellus](#). Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto.
- Kaleva, S., Pursiainen, J., Hakola, M., Rusanen, J. & Muukkonen, H. (2019). [Students' reasons for STEM choices and the relationship of mathematics choice to university admission](#). *International Journal of STEM Education* 6:43.
- Kelosaari, H. (2022). [Opinto-ohjaajien ajatuksia valintojen kehittämisestä - kirjoittajavieraana opinto-ohjaaja Heini Kelosaari](#). Blogikirjoitus 1.11.2022.

Kielikoulutuspolitiikan verkosto (2022). Kannanotto korkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämiseksi 14.11.2022. Saatavilla: https://www.kieliverkosto.fi/fi/toiminta/kannanotot-lausunnot-ja-muut-materiaalit/kannanotto-opiskelijavalintojen-kehittamiseksi_141122.pdf.

Kleemola, K. (2023). *Variation in novice students' critical thinking and argumentation. Transition to higher education is not a level playing field*. Väitöskirja. Kasvatustieteellisiä tutkimuksia, numero 159. Helsingin yliopisto, kasvatustieteellinen tiedekunta.

Kleemola, K. & Hyytinen, H. (2019). *Exploring the Relationship between Law Students' Prior Performance and Academic Achievement at University*. *Education Sciences*, 9(3): 236.

Kleemola, K., Hyytinen, H. & Toom, A. (2022). *Critical thinking and writing in transition to higher education in Finland: do prior academic performance and socioeconomic background matter?* *European Journal of Higher Education*.

Korpisaari, P. (2019). *Juurifunktioiden derivoinnilla oikikseen?* *Juristiutiset* 20.9.2019. Viitattu 24.3.2023.

Koster, A. & Verhoeven, N. (2017). *Study success in science bachelor programmes. Predictive value of secondary school grades*. In E. Kyndt, V. Donche, K. Trigwell & S. Lindblom-Ylänne (toim.), *Higher education transitions: Theory and research* (pp. 66-84). London & New York: Routledge.

Kosunen, T. 2021. *Kohti saavutettavampaa korkeakoulutusta ja korkeakoulua*. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021: 35.

Kunnari, J., Pursiainen, J., Läärä, E., Rusanen, J., & Muukkonen, H. (2022). *Fit between applicants' prior knowledge and university selection criteria: Study of Finnish teacher education student admission in 2013-2015*. *Journal of Education for Teaching*, 49 (2).

Kupiainen, S., Marjanen, J. & Ouakrim-Soivio, N. (2018) *Ylioppilas valintojen pyörteissä : lukio-opinnot, ylioppilastutkinto ja korkeakoulujen opiskelijavalinta*. *Ainedidaktisia tutkimuksia*. Suomen ainedidaktisen tutkimusseuran julkaisuja; nro 14.

Lehtonen, J. (2018). *Hyvällä fysiikan arvosanalla oikeustieteelliseen, menestyksellä uskonossa metsätieteelliseen? Yliopistojen todistusvalinta hämmentää somessa*. *Iltalehti* 10.6.2018. Viitattu: 24.3.2023.

Lehtonen, T. (2023). *Rehtoreiden näkemyksiä lukiokoulutuksen uudistamisesta, sen johtamisesta ja tulevaisuudesta*. JYU Dissertations 603.

Lukiolaisbarometri 2022. Suomen Lukiolaisten Liitto.

Metsämuuronen, J. & Nousiainen, S. (2021). *Matematiikkaa COVID-19-pandemian varjossa. Matematiikan osaaminen 9. luokan lopussa keväällä 2021*. Julkaisut 27:2021. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

Mäntylä, K., Veivo, O., Pollari, P. & Toomar, J. (2022). *English only? : kielten opettajien käsityksiä kielivalintojen monipuolistamisen esteistä ja keinoista*. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 12(2).

Niemonen, R. & Martikainen, A. (2021) *"Epäreilua niille, joita matikka ei kiinnosta" - Oona Marttinen ja suuri osa korkeakoulujen rehtoreista arvostelee opiskelijavalintaa*. *Yle Uutiset* 10.5.2021. Viitattu: 24.3.2023.

Nissinen, K., Ursin J., Hyytinen, H., Kleemola, K. (2021). Korkeakouluopiskelijoiden geneeriset taidot. Teoksessa Ursin, J., Hyytinen, H. & Silvennoinen, K. (toim.). *Korkeakouluopiskelijoiden geneeristen taitojen arviointi - Kappas!-hankkeen tuloksia*. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:6.

Nivala, M., Paranko, J., Gruber, H. & Lehtinen, E. (2016). [The role of prior knowledge and students' perceptions in learning of biomedical sciences](#). *Medical Science Educator*, September 2019.

Opetushallitus (2019). [Lukion opetussuunnitelman perusteet 2021](#). Määräykset ja ohjeet 2019:2a. Helsinki: Opetushallitus.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (2023). [LUMA\(TE\)-strategia ja -toimenpidesuunnitelma: Luonnontieteiden, matematiikan ja tekniikan osaajat yhteiskunnan hyvinvoinnin ja kasvun tukena](#). Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja: 2023:11.

Pekkarinen, T. & Sarvimäki, M. (2016). [Parempi tapa valita korkekouluopiskelijat](#). VATT policy brief 1/2016.

Pollari, P., Veivo, O., Toomar, J., & Mäntylä, K. (2022). [Abiturienttien kokemuksia vieraan kielen opiskelun työläydestä ja sen vaikutuksesta lukion kielivalintoihin](#). In T. Seppälä, S. Lesonen, P. Ikkänen, & S. D'hondt (Eds.), *Kieli, muutos ja yhteiskunta*. Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA. AFinLA:n vuosikirja 2022. (pp. 217-233).

Pursiainen, J. & Vähähyppä, K. (2022). [Yliopistoon ilman älliä?](#) Dimensio-lehti 18.8.2022.

Pyykkö, R. (2017). [Monikielisyys vahvuudeksi. Selvitys Suomen kielivaroannon tilasta ja tasosta](#). Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:51.

Rahikka, M. (2023). [Vuoden 2022 ylioppilaiden arvosanjakaumia - tytöt ovat erilaisia kuin pojat](#). Blogikirjoitus 12.2.2023.

Rantanen, P. (2004). Valinnasta työelämään: Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen opiskelijavalinnan tarkastelua. Opetusministeriön julkaisuja 2004:19. <http://urn.fi/URN:ISBN:952-442-748-6>

Richardson, M., Abraham, C. & Bond, R. (2012). [Psychological correlates of university students' academic performance: A systematic review and meta-analysis](#). *Psychol. Bull.* 138. (pp. 353-387).

Sadler, P. & Tai, R. (2007). [The Two High-School Pillars Supporting College Science](#). *Science*. vol 317.

Salmela-Aro, K. (2020). [The Role of Motivation and Academic Wellbeing - the Transition from Secondary to Further Education in STEM in Finland](#). *European Review*, 28(51) (pp. 121-134).

Salmela-Aro, K. & Hietajärvi, L. (2020). [Lukiolaisten hyvinvointi vaatii toimenpiteitä](#). Julkaisussa *Lukiolaisharometri 2019*. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus (s. 1-19).

Steenman, S. C., Bakker, W. E., & van Tartwijk, J. W. F. (2014). [Predicting different grades in different ways for selective admission: disentangling the first-year grade point average](#). *Studies in Higher Education*, 41(8), (pp. 1408-1423).

Suomen lukiolaisten liitto (2022). Lukiolaiset: [Ylioppilaskirjoituksista ei pidä luopua](#). Viitattu: 1.2.2023.

Suomen yhteiskunta-alan ylioppilaat SYY ry. (2021). [Epäoikeudenmukaiset opiskelijavalinnat on korjattava](#). 3.12.2021. Viitattu: 1.2.2023.

Veivo, O., Pollari, P., Toomar, J. & Mäntylä, K. (2021). ["Englanti jyrää": kieltenopettajien keinoja ja ehdotuksia kielivalintojen monipuolistamiseksi](#). Teoksessa R. Hildén, P. Portaankorva-Koivisto, & T. Mäkipää (toim.), *Aineenopetus ja aiheenopetus* (pp. 49-70). Helsingin yliopisto. Ainedidaktisia tutkimuksia, 20.

[Vipunen](#) (2023). Opetushallinnon tilastopalvelu.

YTL (2023). [Tilastotaulukot](#).

Julkaisemattomat lähteet:

Kalmbach, A. & Virkola, T. (2023). Pistemallisimulaatiot. Osa yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen tilaamaa tutkimusta, jonka raportti valmistuu arviolta huhti-toukokuussa 2023. Alustavia tuloksia esitely opiskelijavalintojen kehittämishankkeen webinaareissa. Tallenteet ja materiaalit saatavilla: <https://blogs.helsinki.fi/valintahanke/webinaarit/>. Tietoja simulaatioista on pisteytysluonnoksen [liitteenä 2](#).

Kupiainen, S. (2023). Esitys yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen webinaarissa 16.2.2023. Tallenne saatavilla: <https://blogs.helsinki.fi/valintahanke/webinaarit/>.

Lauronen, T. (2023). Lukiolaisten kokemukset. Osa yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen tilaamaan tutkimusta, jonka raportti valmistuu arviolta huhti-toukokuussa 2023. Alustavia tuloksia esitely opiskelijavalintojen kehittämishankkeen webinaareissa. Tallenteet ja materiaalit saatavilla: <https://blogs.helsinki.fi/valintahanke/webinaarit/>.

Suhonen, T. (2023). Rekisterianalyysit. Osa yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen tilaamaa tutkimusta, jonka raportti valmistuu arviolta huhti-toukokuussa 2023. Alustavia tuloksia esitely opiskelijavalintojen kehittämishankkeen webinaareissa. Tallenteet ja materiaalit saatavilla: <https://blogs.helsinki.fi/valintahanke/webinaarit/>.

Tähkä, T. (2023). Ylioppilastutkintolautakunta. Katsaus ilmoittautumisiin ja uusintoihin. Powerpoint-esitys, Educa 27.-28.1.2023.

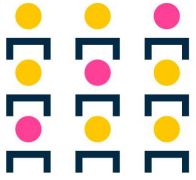
Sidosryhmäkeskustelut yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen ja eri sidosryhmien välillä ajalla 03/2022 - 03/2023.

Yliopistojen opiskelijavalintojen kehittämishankkeen toimesta tehty, lukioiden opinto-ohjaajille ja rehtoreille sekä yliopistojen henkilöstölle suunnattu kartoituskysely kesällä 2022

Liitteet

LIITE 1. Pisteytystaulukkoluonnokset ja hakukohteet

LIITE 2. Tietoa simulaatioista

YLIOPISTOJEN
OPISKELIJAVALINTOJEN
KEHITTÄMISHANKE
2022–2025

LIITE 1

PISTEYTYSTAULUKOT JA KYNNYSEHDOT

Sisälllys

Yleisiä pisteytyssääntöjä.....	2
Suomalaisen ylioppilastutkinnon pisteytys.....	2
Taulukko A.....	2
Taulukko B.....	4
Taulukko C.....	5
Taulukko D.....	6
Taulukko E.....	7
Taulukko F.....	10
Taulukko G.....	12
Taulukko H.....	14
Taulukko I.....	16
Taulukko J.....	18
Taulukko K.....	20
EB-, RP-, DIA- ja IB-tutkintojen pisteytys.....	22
Taulukko A.....	22
Taulukko B.....	26
Taulukko C.....	29
Taulukko D.....	32
Taulukko E.....	36
Taulukko F.....	40
Taulukko G.....	44
Taulukko H.....	48
Taulukko I.....	52
Taulukko J.....	56
Taulukko K.....	60

Yleisiä pisteytysääntöjä

Jos hakijalta puuttuu jokin pisteytettävistä aineista, hän saa siitä nolla pistettä. Hakija voi kuitenkin tulla valituksi ilman kyseistä ainetta, jos hänen muista aineista saamansa todistuspisteet riittävät valituksi tulemiselle.

Saman aineen ylioppilaskokeesta voi saada pisteet vain kerran, vaikka hakija olisi suorittanut useamman saman aineen ylioppilaskokeen, esimerkiksi lyhyen ja pitkän oppimäärän ylioppilaskokeen samasta kielestä, tai matematiikan lyhyen ja pitkän oppimäärän. Hakija ei voi saada pisteitä saman kielen eri ylioppilaskokeista siinäkään tapauksessa, että toinen kokeista on äidinkielen koe ja toinen vieraan kielen (lyhyt, keskipitkä tai pitkä) koe.

Vanhamuotoisesta reaalikokeesta (ennen vuotta 2006 suoritettut reaalikokeet) ei anneta pisteitä, koska ylioppilastutkinnon reaalikokeessa on tapahtunut merkittäviä sisällöllisiä muutoksia.

Suomalaisen ylioppilastutkinnon pisteytys

Taulukko A

Kauppatieteet, kasvatustiede, logopedia ja valmennustiede

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 hakijalle parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Kauppatieteet	Matematiikka (pitkä tai lyhyt) hyväksytysti
Kasvatustiede	Ei kynnysehtoa
Logopedia	Äidinkieli vähintään M
Valmennustiede	Ei kynnysehtoa

Tasapistekriteerit, taulukko A

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle toiseksi parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko A

Kauppatieteet

Aalto-yliopisto:

- o Kauppatieteet
- o Economics
- o International Business

Hanken Svenska handelshögskolan: Ekonomi

Itä-Suomen yliopisto: Kauppatieteet

Jyväskylän yliopisto: Kauppatieteet

Jyväskylän yliopisto: Taloustiede

LUT-yliopisto: Kauppatieteet

Oulun yliopisto:

- o Kauppatieteet
- o International Business Management

Tampereen yliopisto: Kauppatieteet

Turun yliopisto: Kauppatieteet

Vaasan yliopisto: Kauppatieteet

Vaasan yliopisto: Tuotantotalous ja tietojärjestelmätiede

Åbo Akademi: Ekonomi

Logopedia

Helsingin yliopisto: Logopedia

Itä-Suomen yliopisto: Logopedia

Oulun yliopisto: Logopedia

Tampereen yliopisto: Logopedia

Turun yliopisto: Logopedia

Åbo Akademi: Logopedi

Kasvatustieteet

Helsingin yliopisto:

- o Erityispedagogiikka
- o Kotitalousopettaja
- o Käsityönopettaja
- o Luokanopettaja
- o Klasslärare
- o Varhaiskasvatuksen opettaja
- o Lärare inom småbarnspedagogik
- o Yleinen ja aikuiskasvatustiede
- o Allmän och vuxenpedagogik

Itä-Suomen yliopisto:

- o Erityisopettaja
- o Erityisopettaja ja erityisluokanopettaja
- o Kasvatus- ja aikuiskasvatustieteen asiantuntija
- o Kotitalousopettaja
- o Käsityönopettaja, monimateriaalinen käsityö
- o Luokanopettaja

- o Opinto-ohjaaja ja uraohjaaja
- o Varhaiskasvatuksen opettaja

Jyväskylän yliopisto:

- o Erityispedagogiikka
- o Kasvatustiede ja aikuiskasvatustiede
- o Koulutusteknologia
- o Luokanopettaja
- o Varhaiskasvatuksen opettaja

Lapin yliopisto:

- o Erityisopettaja
- o Kasvatusala
- o Luokanopettaja

Oulun yliopisto:

- o Erityispedagogiikka
- o Kasvatustieteet
- o Luokanopettaja
- o Oppimistieteet
- o Varhaiskasvatus

Tampereen yliopisto:

- o Elinikäinen oppiminen ja kasvatus
- o Luokanopettaja
- o Varhaiskasvatus

Turun yliopisto:

- o Erityisopettaja
- o Kasvatustieteet (kasvatustiede, aikuiskasvatustiede, erityispedagogiikka)
- o Käsityön aineenopettaja
- o Luokanopettaja
- o Varhaiskasvatuksen opettaja

Åbo Akademi:

- o Klasslärare
- o Klasslärare, språkbåd
- o Pedagogiskt ledarskap och utvecklingsarbete
- o Lärare inom småbarnspedagogik
- o Lärare inom småbarnspedagogik, språkbåd
- o Slöjdvetskap och hushållsvetskap
- o Speciallärare

Valmennustiede

Jyväskylän yliopisto: Valmennustiede

Taulukko B

Maantiede

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Maantiede	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Maantiede	Ei kynnysehtoa

Tasapistekriteerit, taulukko B

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Maantieteen arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko B

Helsingin yliopisto: Maantiede

Itä-Suomen yliopisto: Maantiede ja ympäristöpolitiikka

Oulun yliopisto: Maantiede

Turun yliopisto: Maantiede

Taulukko C

Psykologia

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Psykologia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Psykologia	Ei kynnysehto

Tasapistekriteerit, taulukko C

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Psykologian arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko C

Helsingin yliopisto: Psykologia
 Itä-Suomen yliopisto: Psykologia
 Jyväskylän yliopisto: Psykologia
 Oulun yliopisto: Psykologia
 Tampereen yliopisto: Psykologia
 Turun yliopisto: Psykologia
 Åbo Akademi: Psykologi

Taulukko D

Terveystieteet ja liikuntapedagogiikka

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Terveystieto	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Liikuntapedagogiikka	Ei kynnysehtoa
Terveystieteet	Ei kynnysehtoa

Tasapistekriteerit, taulukko D

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Terveystiedon arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko D

Terveystieteet

Itä-Suomen yliopisto: Terveysten edistäminen
Jyväskylän yliopisto: Terveystieteet
Oulun yliopisto: Terveystieteet
Tampereen yliopisto: Kansanterveystiede
Åbo Akademi: Hälsövetenskaper

Liikuntapedagogiikka

Jyväskylän yliopisto: Liikuntapedagogiikka

Taulukko E

Kirjallisuustieteet, kotimaiset kielet, kulttuuritieteet, taiteiden tutkimus, vieraat kielet (alkeistasolta); oikeustieteet, viestintätieteet ja yhteiskuntatieteet

	L	E	M	C	B	A
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (4 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Kirjallisuustieteet	Äidinkieli vähintään M
kulttuuritieteet	Ei kynnysehtoa
Taiteiden tutkimus	Ei kynnysehtoa
Oikeustieteet	Ei kynnysehtoa
Vieraat kielet (alkeistasolta)	Ei kynnysehtoa
Viestintätieteet	Äidinkieli vähintään C
Yhteiskuntatieteet	Ei kynnysehtoa

Kotimaiset kielet	Kynnysehto
Inarinsaame	Ei kynnysehtoa
Koltansaame	Ei kynnysehtoa
Pohjoissaame	Pohjoissaame äidinkielenä vähintään C tai lyhyenä kielenä vähintään E
Nordiska språk (svenska som modersmål) och nordisk litteratur (HY)	Ruotsi äidinkielenä tai ruotsi toisena kielenä (R2) vähintään M
Pohjoismaiset kielet (ruotsi toisena kotimaisena kielenä) (HY)	Ruotsi toisena kotimaisena kielenä pitkä oppimäärä vähintään M tai keskipitkänä oppimäärä vähintään E
Ruotsi/pohjoismaiset kielet, muut hakukohteet	Ruotsi äidinkielenä tai ruotsi toisena kielenä (R2) vähintään C tai ruotsi toisena kotimaisena kielenä pitkä oppimäärä vähintään M tai keskipitkänä oppimäärä vähintään E

Kotimaiset kielet	Kynnysehto
Suomen kieli ja suomalais-ugrilaiset kielet ja kulttuurit sekä kotimainen kirjallisuus (HY)	Suomi äidinkielenä vähintään M
Suomen kieli ja kulttuuri (HY)	Suomi toisena kielenä (S2) vähintään M tai suomi toisena kotimaisena kielenä pitkä oppimäärä vähintään E
Suomi, muut hakukohteet	Suomi äidinkielenä tai suomi toisena kielenä (S2) vähintään M tai suomi toisena kotimaisena kielenä pitkä oppimäärä vähintään E
Viittomakieli	Ei kynnysehtoa

Tasapistekriteerit, taulukko E

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle toiseksi parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko E

Kirjallisuustieteet

Jyväskylän yliopisto: Kirjallisuus
Tampereen yliopisto: Kirjallisuustiede
Turun yliopisto: Kirjallisuustieteet

Kotimaiset kielet

Helsingin yliopisto:

- o Nordiska språk (svenska som modersmål) och nordisk litteratur
- o Pohjoismaiset kielet (ruotsi toisena kotimaisena kielenä)
- o Suomen kieli ja kulttuuri
- o Suomen kieli ja suomalais-ugrilaiset kielet ja kulttuurit sekä kotimainen kirjallisuus

Itä-Suomen yliopisto:

- o Ruotsin kieli
- o Suomen kieli ja kirjallisuus

Jyväskylän yliopisto:

- o Suomen kielen ja kirjallisuuden aineenopettaja
- o Suomen kieli
- o Viittomakielen asiantuntija

Oulun yliopisto:

- o Ruotsin kieli
- o Saamen kieli, inarinsaame
- o Saamen kieli, koltansaame
- o Saamen kieli, pohjoissaame
- o Suomen kieli ja kirjallisuudentutkimus

Tampereen yliopisto:

- o Pohjoismaiset kielet
- o Suomen kieli

Turun yliopisto:

- o Pohjoismaiset kielet
 - o Suomen kieli ja suomalais-ugrilainen kielentutkimus
- Åbo Akademi:
- o Finska språket
 - o Svenska språket

Kulttuuritieteet tai taiteiden tutkimus

Helsingin yliopisto:

- o Kulttuurien tutkimus
- o Taiteiden tutkimus

Itä-Suomen yliopisto: Kulttuurintutkimus

Jyväskylän yliopisto:

- o Kulttuurit ja yhteisöt muuttuvassa maailmassa
- o Musiikkitiede
- o Taidehistoria ja taidekasvatus

Oulun yliopisto:

- o Informaatiotutkimus
- o Kulttuuriantropologia ja arkeologia
- o Saamelainen kulttuuri

Turun yliopisto:

- o Digitaalinen kulttuuri, maisema ja kulttuuriperintö
- o Kulttuurien tutkimus
- o Median, musiikin ja taiteen tutkimus

Åbo Akademi: Kultur, historia och filosofi

Oikeustieteet

Helsingin yliopisto:

- o Juridik
- o Oikeustiede

Itä-Suomen yliopisto:

- o Julkisoikeus
- o Oikeustiede

Lapin yliopisto: Oikeustiede

Turun yliopisto: Oikeustiede

Åbo Akademi: Rättsnotarie

Vieraat kielet (alkeistasolta)

Helsingin yliopisto: Maailman kielet ja kielitieteet

Turun yliopisto:

- o Italia
- o Kiina
- o Klassiset kielet ja antiikin kulttuuri

Åbo Akademi: Ryska språket och litteraturen

Viestintätieteet

Jyväskylän yliopisto:

- o Journalistiikka
- o Viestintä

LUT-yliopisto: Viestintätieteet

Tampereen yliopisto:

- o Informaatiotutkimus
- o Journalistiikka
- o Mediatutkimus
- o Viestintä

Vaasan yliopisto: Viestintätieteet

Yhteiskuntatieteet

Helsingin yliopisto:

- o Poliitikka ja viestintä
- o Sosiaalitieteet: sosiaalipsykologia, sosiologia ja yhteiskuntapolitiikka
- o Sosiaalitieteet: sosiaalityö
- o Yhteiskunnallinen muutos

Helsingin yliopisto, Svenska social- och kommunalhögskolan:

- o Samhällsvetenskaper, ansökningsmålet samhällsvetenskaper
- o Samhällsvetenskaper, ansökningsmålet socialt arbete

Itä-Suomen yliopisto:

- o Sosiaalityö
- o Yhteiskuntatieteet

Jyväskylän yliopisto:

- o Liikunnan yhteiskuntatieteet
- o Sosiaalityö
- o Yhteiskuntatieteet ja filosofia

Lapin yliopisto:

- o Hallintotiede, johtamisen psykologia ja johtaminen
- o Matkailututkimus
- o Poliittikatieteet ja sosiologia
- o Sosiaalityö

LUT-yliopisto: Yhteiskuntatieteet

Tampereen yliopisto:

- o Hallintotieteet
- o Poliittikan tutkimus
- o Sosiaalityö
- o Yhteiskuntatutkimus
- o Administrative Sciences, Sustainable Urban Development
- o Social Sciences, Sustainable Urban Development

Turun yliopisto:

- o Poliittinen historia ja valtio-oppi
- o Sosiaalitieteet
- o Sosiaalityö

Vaasan yliopisto: Hallintotieteet

Åbo Akademi:

- o Samhällsvetenskaper
- o Socialvetenskaper

Taulukko F

Filosofia, historia ja teologia

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Filosofia tai historia tai uskonto tai elämäkatsomustieto*	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* painotettuna aineena pisteytetään se oppiaine, joka tuottaa hakijalle parhaat pisteet

	Kynnysehto
Filosofia	Ei kynnysehtoa
Historia	Ei kynnysehtoa
Teologia	Ei kynnysehtoa

Tasapistekriteerit, taulukko F

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Filosofian, historian, uskonnon tai elämäkatsomustiedon arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko F

Filosofia

Helsingin yliopisto:

- Filosofia (suomeksi)
- Filosofi (ruotsiksi)

Turun yliopisto: Filosofia

Historia

Helsingin yliopisto: Historia

Itä-Suomen yliopisto: Historia

Jyväskylän yliopisto: Historia

Oulun yliopisto: Historia ja tieteiden ja aatteiden historia

Tampereen yliopisto: Historia

Turun yliopisto: Historia ja arkeologia

Teologia

Helsingin yliopisto: Teologia ja uskonnotutkimus

Itä-Suomen yliopisto:

- Läntinen teologia, teologi
- Läntinen teologia, opetusala
- Ortodoksinen teologia, teologi
- Ortodoksinen teologia, kirkkomusiikki
- Ortodoksinen teologia, opetusala

Åbo Akademi: Teologi

Taulukko G

Vieraat kielet, joissa vaaditaan kyseisen kielen osaamista

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, pitkä, keskipitkä TAI lyhyt kieli)						
Kieli, johon hakee, pitkä	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kieli, johon hakee, keskipitkä	31,8	28,6	25,4	19,1	9,5	4,8
Kieli, johon hakee, lyhyt	29,9	26,9	23,9	17,9	9,0	4,5
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka, pitkä	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Terveystieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Yhteiskuntaoppi	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Englanti	Pitkä englanti vähintään E
Espanja	Pitkä espanja vähintään C tai lyhyt espanja vähintään M
Italia	Lyhyt italia vähintään M
Ranska	Pitkä ranska vähintään C tai lyhyt ranska vähintään M
Saksa	Pitkä saksa vähintään C tai lyhyt saksa vähintään M
Venäjä	Pitkä venäjä vähintään C tai lyhyt venäjä vähintään M

Tasapistekriteerit, taulukko G

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Haettavan kielen arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko G

Englanti

Helsingin yliopisto: Englanti

Itä-Suomen yliopisto: Englannin kieli, kulttuuri ja kääntäminen

Jyväskylän yliopisto:

- o Kielten aineenopettaja, englannin kieli
- o Kieliasiantuntija, englannin kieli
- o Kielitietoisuutta ja monikielisyyttä tukeva opettajankoulutus, englannin kieli

Oulun yliopisto: Englannin kieli

Tampereen yliopisto: Englannin kieli

Turun yliopisto: Englannin kieli

Åbo Akademi: Engelska språket och litteraturen

Espanja

Helsingin yliopisto: Espanja

Turun yliopisto: Espanja

Italia

Helsingin yliopisto: Italia

Ranska

Helsingin yliopisto: Ranska

Turun yliopisto: Ranska

Åbo Akademi: Franska språket och litteraturen

Saksa

Helsingin yliopisto: Saksa

Oulun yliopisto: Saksan kieli ja kulttuuri

Tampereen yliopisto: Saksan kieli

Turun yliopisto: Saksan kieli

Åbo Akademi: Tyska språket och litteraturen

Venäjä

Helsingin yliopisto: Venäjä vieraana kielenä

Itä-Suomen yliopisto: Venäjän kieli

Tampereen yliopisto: Venäjän kieli

Taulukko H

Maataloustieteet, matemaattiset tieteet, taloustieteet, informaatioverkostot, tietojenkäsittelytieteet ja tietojärjestelmätiede

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Psykologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Terveystieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Elintarviketieteet	Ei kynnysehto
Maataloustieteet	Ei kynnysehto
Matemaattiset tieteet	Pitkä matematiikka vähintään C tai lyhyt matematiikka vähintään E
Informaatioverkostot	Pitkä matematiikka suoritettu hyväksytysti
Taloustiede	Pitkä matematiikka suoritettu hyväksytysti tai lyhyt matematiikka vähintään C
Tietojenkäsittelytieteet	Pitkä matematiikka vähintään C tai lyhyt matematiikka vähintään M
Tietojärjestelmätiede	Ei kynnysehto

Tasapistekriteerit, taulukko H

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle toiseksi parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko H

Maataloustieteet

Helsingin yliopisto: Maataloustieteet

Matemaattiset tieteet

Helsingin yliopisto:

- o Matemaattiset tieteet
- o Matematiikan, fysiikan ja kemian opettaja
- o Bachelor's Programme in Science

Itä-Suomen yliopisto:

- o Aineenopettaja ja luokanopettaja, matematiikka, fysiikka tai kemia
- o Aineenopettaja, matematiikka, fysiikka, kemia tai tietojenkäsittelytiede
- o Matematiikka

Jyväskylän yliopisto:

- o Matematiikan aineenopettaja
- o Matematiikan tai kemian aineenopettaja ja luokanopettaja, matematiikan opintosuunta
- o Matematiikka
- o Tilastotiede ja datatiede

Oulun yliopisto:

- o Aineenopettaja, matematiikka tai fysiikka
- o Matemaattiset tieteet

Tampereen yliopisto: Matematiikka ja tilastollinen data-analyysi

Turun yliopisto:

- o Matematiikan, fysiikan tai kemian aineenopettaja + luokanopettaja
- o Matematiikka ja tilastotiede

Åbo Akademi: Naturvetenskaper (matematik, fysik, kemi)

Taloustieteet

Helsingin yliopisto: Taloustiede

Helsingin yliopisto: Ympäristö- ja elintarviketalous

Turun yliopisto: Taloustiede

Informaatioverkostot

Aalto-yliopisto: Informaatioverkostot

Tietojenkäsittelytieteet

Helsingin yliopisto: Tietojenkäsittelytiede

Itä-Suomen yliopisto:

- o Liiketaloustiede ja tietojenkäsittelytiede
- o Tietojenkäsittelytiede
- o Bachelor in Science, Information Technology

Jyväskylän yliopisto: Tietotekniikka

Oulun yliopisto: Tietojenkäsittelytiede

Tampereen yliopisto: Tietojenkäsittelytieteet

Turun yliopisto: Tietojenkäsittelytiede

Åbo Akademi: Datavetenskap

Tietojärjestelmätiede

Jyväskylän yliopisto: Tietojärjestelmätiede

Taulukko I

Biokemia, biologia ja ympäristötieteet, farmasia, geotieteet, metsätieteet, elintarviketieteet ja ravitsemustiede

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Biologia tai kemia tai fysiikka*	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Psykologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Terveystieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* painotettuna aineena pisteytetään se oppiaine, joka tuottaa hakijalle parhaat pisteet

	Kynnysehto
Biokemia	Ei kynnysehto
Biologia ja ympäristötieteet	Ei kynnysehto
Farmasia	Kemia ja matematiikka (pitkä tai lyhyt) suoritettu hyväksytysti
Geotieteet	Ei kynnysehto
Metsätieteet	Pitkä matematiikka suoritettu hyväksytysti tai lyhyt matematiikka vähintään C
Ravitsemustiede	Ei kynnysehto

Tasapistekriteerit, taulukko I

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Biologian, kemian tai fysiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko I

Biokemia

Helsingin yliopisto: Molekyylibiotieteet

Oulun yliopisto: Biokemia

Tampereen yliopisto: Bioteknologia ja biolääketieteen tekniikka

Turun yliopisto: Biokemia

Biologia ja ympäristötieteet

Helsingin yliopisto:

- o Biologia
- o Ympäristötieteet

Itä-Suomen yliopisto: Ympäristö- ja biotieteet

Jyväskylän yliopisto:

- o Biologia
- o Liikuntabiologia
- o Luonnonvarat ja ympäristö

Oulun yliopisto: Biologia

Turun yliopisto: Biologia

Åbo Akademi: Biovetenskaper (opetus ruotsiksi)

Elintarviketieteet

Helsingin yliopisto: Elintarviketieteet

Farmasia

Helsingin yliopisto:

- o Farmaseutti
- o Farmaseutti ja proviisori

Itä-Suomen yliopisto:

- o Farmaseutti
- o Farmaseutti ja proviisori

Åbo Akademi:

- o Farmaceut
- o Farmaceut och provisor

Geotieteet

Helsingin yliopisto: Geotieteet

Oulun yliopisto: Geotieteet

Turun yliopisto: Geologia

Åbo Akademi: Naturvetenskaper (geologi)

Metsätieteet

Helsingin yliopisto: Metsätieteet

Itä-Suomen yliopisto: Metsätiede

Ravitsemustiede

Itä-Suomen yliopisto: Ravitsemustiede

Taulukko J

Fysikaaliset tieteet, kemia ja tekniikan ala

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Fysiikka tai kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Terveystieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Fysikaaliset tieteet	Pitkä matematiikka vähintään C tai lyhyt matematiikka vähintään E
Kemia	Pitkä matematiikka vähintään B tai lyhyt matematiikka vähintään M
Tekniikan ala	Pitkä matematiikka erikseen alan kanssa määriteltävällä arvosanalla. Tarvittaessa lisäksi fysiikka ja/tai kemia erikseen alan kanssa määriteltävillä arvosanoilla.

Tasapistekriteerit, taulukko J

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Fysikaaliset tieteet ja tekniikka: fysiikan arvosanasta saadut todistuspisteet/ Kemia: kemian arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Fysikaaliset tieteet ja tekniikka: kemian arvosanasta saadut todistuspisteet/ Kemia: fysiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
5. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavan aineen arvosanasta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko J

Fysikaaliset tieteet

Helsingin yliopisto: Fysikaaliset tieteet

Jyväskylän yliopisto: Fysiikka, fyysikko tai fysiikan aineenopettaja

Oulun yliopisto: Fysikaaliset tieteet

Turun yliopisto: Fysikaaliset tieteet

Kemia

Helsingin yliopisto: Kemia

Itä-Suomen yliopisto: Kemia

Jyväskylän yliopisto:

- Kemia, kemisti tai kemian aineenopettaja
- Matematiikan tai kemian aineenopettaja ja luokanopettaja, kemian opintosuunta

Oulun yliopisto: Kemia

Turun yliopisto: Kemia

Tekniikan ala

Aalto-yliopisto:

- Automaatio ja robotiikka
- Bioinformaatioteknologia
- Elektroniikka ja sähkötekniikka
- Energia- ja konetekniikka
- Informaatioteknologia
- Kemian tekniikka
- Kestävät yhdyskunnat
- Kiinteistöaloesitys ja geoinformatiikka
- Rakennustekniikka
- Teknillinen fysiikka ja matematiikka
- Teknillinen psykologia
- Tietotekniikka
- Tuotantotalous
- Chemical Engineering
- Computational Engineering
- Data Science
- Digital Systems and Design
- Quantum Technology

Itä-Suomen yliopisto:

- Fotoniikka
- Kestävät teknologiat
- Teknillinen fysiikka

Jyväskylän yliopisto:

- Teknologijaohjauksen
- Tieto- ja ohjelmistotekniikka

LUT-yliopisto:

- Energiatekniikka
- Kemiantekniikka
- Konetekniikka
- Laskennallinen tekniikka
- Sähkötekniikka
- Tietotekniikka
- Tuotantotalous
- Ympäristötekniikka
- Energy Technology
- Electrical Engineering
- Mechanical Engineering

- Software and Systems Engineering
- Technology and Engineering Science
- Industrial Engineering and Management

Oulun yliopisto:

- Elektroniikka ja tietoliikennetekniikka
- Konetekniikka
- Prosessitekniikka
- Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka
- Tietotekniikka
- Tuotantotalous
- YmpäristötekniikkaComputer Science and Engineering
- Electronics and Communications Engineering
- Information Processing Science, Degree Programme in Digitalisation

Tampereen yliopisto:

- Automaatiotekniikka
- Bioteknologia ja biolääketieteen tekniikka
- Energiamurros
- Konetekniikka
- Matemaattisten aineiden DI-opettajankoulutus
- Materiaalitekniikka
- Ohjelmistotekniikka
- Rakennustekniikka
- Robotiikka
- Sähkötekniikka
- Teknis-luonnontieteellinen
- Tietojohtaminen
- Tietotekniikka
- Tuotantotalous
- Ympäristö-, energia- ja biotekniikka
- Computing and Electrical Engineering, Science and Engineering
- Natural Sciences and Mathematics, Science and Engineering
- Technology, Sustainable Urban Development

Turun yliopisto:

- Automaatiotekniikka
- Biotekniikka
- Konetekniikka
- Lääketieteellinen tekniikka ja terveysteknologia
- Materiaalitekniikka
- Tietotekniikka

Vaasan yliopisto:

- Automaatio ja tietotekniikka
- Data-arkkitehtuuri
- Sähkö- ja energiatekniikka
- Tuotantotalous

Åbo Akademi:

- Datateknik
- Kemi- och processteknik

Taulukko K

Lääketieteelliset alat ja biolääketiede

	L	E	M	C	B	A
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Biologia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	32,3	29,1	25,8	19,4	9,7	4,8
Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Äidinkieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, joista vähintään toinen ainereali)						
Pitkä kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Keskipitkä kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Lyhyt kieli (pl. lyhyt englanti)	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psykologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Terveystieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Lyhyt englanti	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Biolääketiede	Ei kynnysehto
Lääketieteelliset alat	Ei kynnysehto

Tasapistekriteerit, taulukko K

Tasapistetilanteessa hakijat asetetaan paremmuusjärjestykseen vertaamalla mainitussa järjestyksessä hakijoiden saamia todistuspisteitä seuraavista aineista:

1. Matematiikan arvosanasta saadut todistuspisteet
2. Äidinkielen arvosanasta saadut todistuspisteet
3. Biologian arvosanasta saadut todistuspisteet
4. Kemian arvosanasta saadut todistuspisteet
5. Fysiikasta arvosanasta saadut todistuspisteet
6. Psykologian arvosanasta saadut todistuspisteet
7. Muusta hakijalle parhaat pisteet tuottavasta aineesta saadut todistuspisteet

Hakukohteet, taulukko K

Biolääketiede

Itä-Suomen yliopisto: Biolääketiede

Turun yliopisto: Biolääketiede

Lääketieteelliset alat

Helsingin yliopisto:

- Eläinlääketiede
- Hammaslääketiede
- Lääketiede
- Medicin

Itä-Suomen yliopisto:

- Hammaslääketiede
- Lääketiede

Oulun yliopisto:

- Hammaslääketiede
- Lääketiede

Tampereen yliopisto:

- Lääketiede

Turun yliopisto:

- Hammaslääketiede
- Lääketiede

EB-, RP-, DIA- ja IB-tutkintojen pisteytys

Alla on kuvattu kukin pisteytystaulukko ja kynnysehdot EB-, RP-, DIA- ja IB-tutkinnoille. Tasapistetilanteissa EB-, RP- DIA- ja IB-tutkinnoille sovelletaan samoja sääntöjä kuin yllä suomalaisen ylioppilastodistuksen osalta.

Taulukko A

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko A

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Matematiikka, pitkä (5h)	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 hakijalle parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latina	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	Kynnysehto
Kauppatieteet	Matematiikka (pitkä tai lyhyt) vähintään arvosanalla 5,00 (tai 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa vähintään arvosanalla 4,00)
Kasvatusala	Ei kynnysehtoa
Logopedia	L1-kieli vähintään arvosanalla 7,00
Valmennustiede	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko A

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Matematiikka tutkintoaineena	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskelunvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 hakijalle parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

	Kynnysehto
Kauppätieteet	Matematiikka (tutkintoaineena tai vastaavuustodistuksesta) vähintään arvosanalla 4
Kasvatusala	Ei kynnysehto
Logopedia	Äidinkieli (suomi tai saksa) vähintään arvosanalla 8
Valmennustiede	Ei kynnysehto

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko A

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 hakijalle parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Chemistry	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Dance	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Economics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Environmental systems and societies	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Film	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geography	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Global politics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
History	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Information technology in a global society	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latin or Classical Greek	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Music	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Physics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Social and cultural anthropology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Sports, exercise and health science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Theatre	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Visual arts	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
World religions	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

	Kynnysehto
Kauppätieteet	Matematiikka vähintään arvosanalla 2
Kasvatusala	Ei kynnysehtoa
Logopedia	Language A: literature, language A: language and literature tai literature and performance vähintään arvosanalla 5
Valmennustiede	Ei kynnysehtoa

Taulukko B

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko B

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Maantiede	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä (5h)	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latina	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	Kynnysehto
Maantiede	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko B

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Maantiede	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka tutkintoaineena	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskelunvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

	Kynnysehto
Maantiede	Ei kynnysehtoa

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko B

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Geography or environmental systems and societies	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Chemistry	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Dance	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Economics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Environmental systems and societies	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Film	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geography	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Global politics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
History	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Information technology in a global society	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latin or Classical Greek	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Music	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Physics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Social and cultural anthropology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Sports, exercise and health science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Theatre	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Visual arts	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
World religions	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

<i>Ala</i>	Kynnysehto
Maantiede	Ei kynnysehtoa

Taulukko C

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko C

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Psykologia (suomalaisen ylioppilastutkinnon koe)	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä (5h)	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälineistä kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latina	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–

<i>Ala</i>	<i>Kynnysehto</i>
Psykologia	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko C

	13–15	10–12	8–9	7	5–6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Psykologia (suomalaisen ylioppilastutkinnon koe)	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka tutkintoaineena	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Suomi (ei äidinkieli)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa (ei äidinkieli)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

	<i>Kynnysehto</i>
Psykologia	Ei kynnysehtoa

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko C

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Psychology	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Chemistry	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Dance	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Economics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Environmental systems and societies	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Film	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geography	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Global politics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
History	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Information technology in a global society	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latin or Classical Greek	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Music	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Physics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Social and cultural anthropology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Sports, exercise and health science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Theatre	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Visual arts	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
World religions	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

	<i>Kynnysehto</i>
Psykologia	Ei kynnysehto

Taulukko D

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko D

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Terveystieto (suomalaisen ylioppilastutkinnon koe)	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä (5h)	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latina	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,9

	Kynnysehto
Liikuntapedagogiikka	Ei kynnysehtoa
Terveystieteet	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko D

	13–15	10–12	8–9	7	5–6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, jompikumpi matematiikka)						
Terveystieto (suomalaisen ylioppilastutkinnon koe)	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka tutkintoaineena	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleistä opiskelunvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

	Kynnysehto
Liikuntapedagogiikka	Ei kynnysehtoa
Terveystieteet	Ei kynnysehtoa

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko D

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Terveystieto (suomalaisen ylioppilastutkinnon koe)	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Chemistry	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Dance	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Economics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Environmental systems and societies	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Film	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geography	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Global politics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
History	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Information technology in a global society	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latin or Classical Greek	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Music	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Physics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Social and cultural anthropology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Sports, exercise and health science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Theatre	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Visual arts	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
World religions	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7

	Kynnysehto
Liikuntapedagogiikka	Ei kynnysehtoa
Terveystieteet	Ei kynnysehtoa

Taulukko E

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko E

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (4 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka, pitkä (5h)	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latina	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	<i>Kynnysehto</i>
Kirjallisuustieteet	Äidinkieli vähintään 7,00
kulttuuritieteet	Ei kynnysehtoa
Taiteiden tutkimus	Ei kynnysehtoa
Oikeustieteet	Ei kynnysehtoa
Vieraat kielet (alkeistasolta)	Ei kynnysehtoa
Viestintätieteet	Äidinkieli vähintään 6,00
Yhteiskuntatieteet	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko E

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Yleistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (4 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka tutkintoaineena	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Tietotekniikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	<i>Kynnysehto</i>
Kirjallisuustieteet	Äidinkieli vähintään 8
kulttuuritieteet	Ei kynnysehtoa
Taiteiden tutkimus	Ei kynnysehtoa
Oikeustieteet	Ei kynnysehtoa
Vieraat kielet (alkeistasolta)	Ei kynnysehtoa
Viestintätieteet	Äidinkieli vähintään 7
Yhteiskuntatieteet	Ei kynnysehtoa

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko E

	7	6	5	4	3	2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (4 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Dance	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Economics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Environmental systems and societies	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Film	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geography	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Global politics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
History	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Information technology in a global society	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latin or Classical Greek	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Music	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Philosophy	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Social and cultural anthropology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Sports, exercise and health science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Theatre	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Visual arts	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
World religions	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Chemistry	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Computer science	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Design technology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Physics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	<i>Kynnysehto</i>
Kirjallisuustieteet	Äidinkieli vähintään 5
kulttuuritieteet	Ei kynnysehtoa
Taiteiden tutkimus	Ei kynnysehtoa
Oikeustieteet	Ei kynnysehtoa
Vieraat kielet (alkeistasolta)	Ei kynnysehtoa
Viestintätieteet	Äidinkieli vähintään 4
Yhteiskuntatieteet	Ei kynnysehtoa

Taulukko F

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko F

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Filosofia tai historia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Yleistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka, pitkä (5h)	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latina	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	Kynnysehto
Filosofia	Ei kynnysehtoa
Historia	Ei kynnysehtoa
Teologia	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko F

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Filosofia tai historia tai uskonto/ET	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Yleistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka tutkintoaineena	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto/ET	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Tietotekniikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Filosofia	Ei kynnysehto
Historia	Ei kynnysehto
Teologia	Ei kynnysehto

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko F

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
Philosophy or history or world religions	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Dance	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Economics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Environmental systems and societies	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Film	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geography	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Global politics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
History	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Information technology in a global society	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latin or Classical Greek	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Music	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Philosophy	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Social and cultural anthropology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Sports, exercise and health science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Theatre	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Visual arts	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
World religions	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Chemistry	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Computer science	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Design technology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Physics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Filosofia	Ei kynnysehtoa
Historia	Ei kynnysehtoa
Teologia	Ei kynnysehtoa

Taulukko G

Jos hakija hakee opiskelemaan vierasta kieltä, painotettuna aineena pisteytetään ensisijaisesti se vieras kieli, jota hakija hakee opiskelemaan. Jos kuitenkin kyseinen vieras kieli pisteytetään äidinkielenä, painotettuna aineena pisteytetään kieli, jota hakija on opiskellut eniten äidinkielen jälkeen.

Jos hakijalla on kaksi äidinkielen tasoisesti opiskeltua kieltä, joista toinen on se vieras kieli, jota hakija hakee opiskelemaan, äidinkielen tasoisesti opiskellut kielet pisteytetään äidinkielenä ja painotettuna aineena tavalla, joka tuottaa hakijalle eniten pisteitä.

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko G

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Kieli, johon hakee, L2-kieli	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kieli, johon hakee, L3- tai ONL-kieli	31,8	28,6	25,4	19,1	9,5	4,8
Kieli, johon hakee, L4- tai L5-kieli	29,9	26,9	23,9	17,9	9,0	4,5
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka, pitkä (5h)	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latina	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	Kynnysehto
Englanti	L1-englanti suoritettu hyväksytysti tai L2-englanti vähintään 8,00
Espanja	L1-espanja suoritettu hyväksytysti tai L2- tai L3-espanja vähintään 6,00 tai L4- tai L5-espanja vähintään 7,00
Italia	L1-italia suoritettu hyväksytysti tai L2- tai L3-italia vähintään 6,00 tai L4- tai L5-italia vähintään 7,00
Ranska	L1-ranska suoritettu hyväksytysti tai L2- tai L3-ranska vähintään 6,00 tai L4- tai L5-ranska vähintään 7,00
Saksa	L1-saksa suoritettu hyväksytysti tai L2- tai L3-saksa vähintään 6,00 tai L4- tai L5-saksa vähintään 7,00
Venäjä	L1-venäjä suoritettu hyväksytysti tai L2- tai L3-venäjä vähintään 6,00 tai L4- tai L5-venäjä vähintään 7,00

RP- ja DIA-tutkinnon pisteytys, taulukko G

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Kieli, johon hakee, suomi, saksa tai englanti	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kieli, johon hakee, B1-kieli	31,8	28,6	25,4	19,1	9,5	4,8
Kieli, johon hakee, B2-kieli tai B3-kieli	29,9	26,9	23,9	17,9	9,0	4,5
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Matematiikka tutkintoaineena	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Historia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kuvataide tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Musiikki tutkintoaineena	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Taloustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Uskonto ja elämäkatsomustieto	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Biologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Fysiikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kemia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Englanti	Englanti vähintään 10
Espanja	Suomalaisen ylioppilastutkinnon pitkä espanja vähintään C tai lyhyt espanja vähintään M
Italia	Suomalaisen ylioppilastutkinnon lyhyt italia vähintään M
Ranska	B1-ranska vähintään 7 tai B2- tai B3-ranska vähintään 8
Saksa	Saksa vähintään 7
Venäjä	B1-venäjä vähintään 7 tai B2- tai B3-venäjä vähintään 8

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko G

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language you are applying to, language A: literature	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Language you are applying to, language A: language and literature	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Language you are applying to, literature and performance	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Language you are applying to, English B	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Language you are applying to, other language B subjects	31,8	28,6	25,4	19,1	9,5	4,8
Language you are applying to, language AB	29,9	26,9	23,9	17,9	9,0	4,5
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, enintään yksi matematiikka)						
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	28,9	28,6	26,0	20,2	8,7	4,3
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Dance	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Economics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Environmental systems and societies	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Film	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Geography	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Global politics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
History	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Information technology in a global society	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Latin or Classical Greek	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Music	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Philosophy	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Social and cultural anthropology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Sports, exercise and health science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Theatre	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Visual arts	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
World religions	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Chemistry	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Computer science	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	7	6	5	4	3	2
Design technology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Physics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

<i>Ala</i>	<i>Kynnysehto</i>
Englanti	Englanti (literature, language and literature, literature and performance tai B- language) vähintään E
Espanja	Espanja (literature, language and literature, literature and performance tai B-language) vähintään 4 tai AB-espanja vähintään 5
Italia	Italia (literature, language and literature, literature and performance tai B-language) vähintään 4 tai AB-italia vähintään 5
Ranska	Ranska (literature, language and literature, literature and performance tai B-language) vähintään 4 tai AB-ranska vähintään 5
Saksa	Saksa (literature, language and literature, literature and performance tai B-language) vähintään 4 tai AB-saksa vähintään 5
Venäjä	Venäjä (literature, language and literature, literature and performance tai B-language) vähintään 4 tai AB-venäjä vähintään 5

Taulukko H

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko H

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Matematiikka, pitkä (5h)	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latina	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	<i>Kynnysehto</i>
Elintarviketieteet	Ei kynnysehtoa
Maataloustieteet	Ei kynnysehtoa
Matemaattiset tieteet	Pitkä matematiikka vähintään 6,00 tai lyhyt matematiikka vähintään 8,00
Informaatioverkostot	Pitkä matematiikka vähintään 5,00 (2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00)
Taloustiede	Pitkä matematiikka 5,00 (2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00) tai lyhyt matematiikka vähintään 6,00
Tietojenkäsittelytieteet	Pitkä matematiikka vähintään 6,00 tai lyhyt matematiikka vähintään 7,00
Tietojärjestelmätiede	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko H

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Matematiikka tutkintoaineena	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskelunvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	<i>Kynnysehto</i>
Elintarviketieteet	Ei kynnysehto
Maataloustieteet	Ei kynnysehto
Matemaattiset tieteet	Matematiikka tutkintoaineena vähintään 7 tai matematiikka vastaavuustodistuksesta vähintään 10
Informaatioverkostot	Matematiikka tutkintoaineena vähintään 4
Taloustiede	Matematiikka tutkintoaineena vähintään 4 tai matematiikka vastaavuustodistuksesta vähintään 7
Tietojenkäsittelytieteet	Matematiikka tutkintoaineena vähintään 7 tai matematiikka vastaavuustodistuksesta vähintään 8
Tietojärjestelmätiede	Ei kynnysehto

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko H

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (3 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Chemistry	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Physics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Dance	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Economics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Environmental systems and societies	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Film	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Geography	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Global politics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
History	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Information technology in a global society	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latin or Classical Greek	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Music	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Psychology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Social and cultural anthropology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Sports, exercise and health science	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Theatre	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Visual arts	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
World religions	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Elintarviketieteet	Ei kynnysehtoa
Maataloustieteet	Ei kynnysehtoa
Matemaattiset tieteet	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL tai Mathematical methods vähintään 4 tai Mathematics: Applications and interpretation SL tai Mathematical Studies vähintään 6
Informaatioverkostot	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL tai Mathematical methods vähintään 2
Taloustiede	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL tai Mathematical methods vähintään 2 tai Mathematics: Applications and interpretation SL tai Mathematical Studies vähintään 4
Tietojenkäsittelytieteet	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL tai Mathematical methods vähintään 4 tai Mathematics: Applications and interpretation SL tai Mathematical Studies vähintään 5
Tietojärjestelmätiede	Ei kynnysehtoa

Taulukko I

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko I

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Biologia tai kemia tai fysiikka	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä (5h)	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latina	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	<i>Kynnysehto</i>
Biokemia	Ei kynnysehtoa
Biologia ja ympäristötieteet	Ei kynnysehtoa
Farmasia	Kemia ja matematiikka (pitkä tai lyhyt) vähintään arvosanalla 5,00 (2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00)
Geotieteet	Ei kynnysehtoa
Metsätieteet	Pitkä matematiikka vähintään 5,00 (2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00) tai lyhyt matematiikka vähintään 6,00
Ravitsemustiede	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko I

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Biologia tai kemia tai fysiikka	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka tutkintoaineena	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Kemia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	<i>Kynnysehto</i>
Biokemia	Ei kynnysehtoa
Biologia ja ympäristötieteet	Ei kynnysehtoa
Farmasia	Kemia ja matematiikka vähintään 4
Geotieteet	Ei kynnysehtoa
Metsätieteet	Matematiikka tutkintoaineena vähintään 4 tai matematiikka vastaavuustodistuksesta vähintään 7
Ravitsemustiede	Ei kynnysehtoa

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko I

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Biology or chemistry or physics	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Biology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Chemistry	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Physics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Dance	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Economics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Environmental systems and societies	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Film	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Geography	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Global politics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
History	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Information technology in a global society	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latin or Classical Greek	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Music	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Psychology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Social and cultural anthropology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Sports, exercise and health science	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Theatre	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Visual arts	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
World religions	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	<i>Kynnysehto</i>
Biokemia	Ei kynnysehtoa
Biologia ja ympäristötieteet	Ei kynnysehtoa
Farmasia	Chemistry JA Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods, Mathematics: Applications and interpretation SL tai Mathematical Studies vähintään 2
Geotieteet	Ei kynnysehtoa
Metsätieteet	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL tai Mathematical methods vähintään 2 tai Mathematics: Applications and interpretation SL tai Mathematical Studies vähintään 4
Ravitsemustiede	Ei kynnysehtoa

Taulukko J

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko J

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Fysiikka tai kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka, pitkä (5h)	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latina	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	<i>Kynnysehto</i>
Fysikaaliset tieteet	Pitkä matematiikka vähintään 6,00 tai lyhyt matematiikka vähintään 8,00
Kemia	Pitkä matematiikka vähintään 5,50 (2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00) tai lyhyt matematiikka vähintään 7,00
Tekniikan ala	Pitkä matematiikka erikseen alan kanssa määriteltävällä arvosanalla. Tarvittaessa lisäksi fysiikka ja/tai kemia erikseen alan kanssa määriteltävillä arvosanoilla.

RP- ja DIA-tutkinnon pisteytys, taulukko J

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Fysiikka tai kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Matematiikka tutkintoaineena	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskelunvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Biologia	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	<i>Kynnysehto</i>
Fysikaaliset tieteet	Matematiikka tutkintoaineena vähintään 7 tai matematiikka vastaavuustodistuksesta vähintään 10
Kemia	Matematiikka tutkintoaineena vähintään 5 tai matematiikka vastaavuustodistuksesta vähintään 8
Tekniikan ala	Pitkä matematiikka erikseen alan kanssa määriteltävällä arvosanalla. Tarvittaessa lisäksi fysiikka ja/tai kemia erikseen alan kanssa määriteltävillä arvosanoilla.

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko J

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Physics or chemistry	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Chemistry	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Physics	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Biology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Dance	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Economics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Environmental systems and societies	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Film	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Geography	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Global politics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
History	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Information technology in a global society	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latin or Classical Greek	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Music	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Social and cultural anthropology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Sports, exercise and health science	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Theatre	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Visual arts	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
World religions	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	<i>Kynnysehto</i>
Fysikaaliset tieteet	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL tai Mathematical methods vähintään 4 tai Mathematics: Applications and interpretation SL tai Mathematical Studies vähintään 6
Kemia	Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL tai Mathematical methods vähintään 3 tai Mathematics: Applications and interpretation SL tai Mathematical Studies vähintään 5
Tekniikan ala	Pitkä matematiikka erikseen alan kanssa määriteltävällä arvosanalla. Tarvittaessa lisäksi fysiikka ja/tai kemia erikseen alan kanssa määriteltävillä arvosanoilla.

Taulukko K

EB-tutkinnon pisteytys, taulukko K

	9,00–10,00	8,00–8,99	7,00–7,99	6,00–6,99	5,50–5,99*	5,00–5,49**
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, matematiikka pitkä TAI lyhyt)						
Biologia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	32,3	29,1	25,8	19,4	9,7	4,8
Matematiikka, pitkä (5h)	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka, lyhyt (3h)	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvaikeuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta)						
L1-kieli	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, joista vähintään toinen ainereali)						
L2-kieli	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
L3-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
ONL-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
L4-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
L5-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Antiikin kreikka	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latina	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

* 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 5,00–5,99 ** 2020 ja sitä ennen suoritetuissa tutkinnoissa 4,00–4,99

	<i>Kynnysehto</i>
Biolääketiede	Ei kynnysehtoa
Lääketieteelliset alat	Ei kynnysehtoa

RP- ja DIA-tutkintojen pisteytys, taulukko K

	13-15	10-12	8-9	7	5-6	4
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Biologia	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Kemia	32,3	29,1	25,8	19,4	9,7	4,8
Matematiikka tutkintoaineena	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Matematiikka vastaavuustodistuksesta	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvalmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Äidinkieli: suomi tai saksa	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, joista vähintään toinen ainereali)						
Suomi	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Saksa	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Englanti	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
B1-kieli	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
B2-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
B3-kieli	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Tietotekniikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Kuvataide tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Maantiede	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Musiikki tutkintoaineena	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Taloustieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Biolääketiede	Ei kynnysehtoa
Lääketieteelliset alat	Ei kynnysehtoa

IB-tutkinnon pisteytys, taulukko K

	7	6	5	4	3	2
Alan kannalta keskeinen osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi matematiikka)						
Biology	34,0	30,6	27,2	20,4	10,2	5,1
Chemistry	32,3	29,1	25,8	19,4	9,7	4,8
Mathematics: Analysis and approaches HL, Mathematics: Applications and interpretation HL, Mathematics: Analysis and approaches SL, Further Mathematics, Mathematics HL, Mathematics SL, Mathematical methods	37,9	34,1	30,3	22,7	11,4	5,7
Mathematics: Applications and interpretation SL, Mathematical Studies	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
Yleisistä opiskeluvälmiuksista kertova osaaminen (pisteytetään kaikilta, yksi kieli)						
Language A: literature, Language A: language and literature, Literature and performance	36,1	32,5	28,9	21,7	10,8	5,4
Muu osaaminen (2 parhaat pisteet tuottavaa ainetta, joista vähintään toinen ainereali)						
Language A: literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Language A: language and literature	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Literature and performance	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
English B	28,3	25,5	22,6	17,0	8,5	4,2
Other language B subjects	25,0	20,0	15,0	10,0	7,5	3,8
Language AB	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Computer science	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Design technology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Physics	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Psychology	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
Business management	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Dance	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Economics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Environmental systems and societies	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Film	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Geography	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Global politics	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
History	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Information technology in a global society	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Latin or Classical Greek	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Music	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Social and cultural anthropology	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Sports, exercise and health science	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Theatre	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
Visual arts	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
World religions	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0

	Kynnysehto
Biolääketiede	Ei kynnysehtoa
Lääketieteelliset alat	Ei kynnysehtoa

Yliopistojen todistusvalinnan vaihtoehtoiset simulaatiot

Aino Kalmbach¹ Tuomo Virkola²

¹Aalto, ETLA

²VATT

March 24, 2023

Todistusvalinnan pisteytystaulukoiden simulaatiot

- Pyritään tarkastelemaan kuinka korkeakoulujen valinnat muuttusivat, jos yliopistojen käyttämää pisteytystaulukkoa muutetaan
- Voidaanko pisteytystä yksinkertaistaa nykyisestä ilman että valinnat muuttuisivat merkittävästi?
- Voidaanko yo-aineden välisiä painotuksia muuttaa ilman että opinto-ohjelmien toivoma osaamisen lähtötaso valituilla opiskelijoilla heikkenee merkittävästi
- Miten pisteytys vaikuttaa valittujen muihin taustaominaisuuksiin, joita ei käytetä valinnassa?

Todistusvalinnan pisteytystaulukoiden simulaatiot

- **Kolme pääskenaariota simulaatioiden pohjalla**
 - Toteutunut 50 taulukon pisteytysmalli
 - Alustava ehdotus 10 taulukon pisteytysmallista
 - Hypoteettinen yhden taulukon pisteytysmalli
- **Taulukoiden keskeiset erot siinä missä määrin eri aineita painotetaan pisteiden laskennassa**
- **Taulukoiden lisäksi tarkastellaan kuinka valinnat muuttuvat, jos ohjelmien käyttämät kynnysehdot poistetaan tai jos ne pidetään**

Kymmenen taulukon mallissa alakohtaisia painotettuja aineita

1	Biokemia, biolääketiede, farmasia, elintarviketiede, ravitsemustiede, lääketieteelliset alat						
2							
3		L	E	M	C	B	A
4	Kaikilta pisteytetään						
5	Äidinkieli	39,7	35,7	27,8	19,9	11,9	6,0
6	Biologia	34,0	30,6	23,8	17,0	10,2	5,1
7	Kemia	34,0	30,6	23,8	17,0	10,2	5,1
8	Matematiikka, pitkä	37,9	34,1	26,5	19,0	11,4	5,7
9	Matematiikka, lyhyt	28,3	22,6	17,0	11,3	8,5	4,2
10	Kaksi hakijalle parhaat pisteet tuottavaa						
11	Pitkä kieli	28,3	25,5	19,8	14,2	8,5	4,2
12	Keskipitkä kieli	26,5	21,2	15,9	10,6	8,0	4,0
13	Lyhyt kieli	24,9	19,9	14,9	10,0	7,5	3,7
14	Fysiikka	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
15	Maantiede	24,5	19,6	14,7	9,8	7,4	3,7
16	Filosofia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
17	Psykologia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
18	Historia	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
19	Yhteiskuntaoppi	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
20	Uskonto/ET	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
21	Terveystieto	20,0	16,0	12,0	8,0	6,0	3,0
22							

Yhden taulukon malli poistaa painotuserot aineiden välillä

Aine/taso	L	E	M	C	B	A
Kaikilta pisteytetään:						
Äidinkieli	46	44	40	24	14	5
Lisäksi neljä parasta seuraavista:						
Matematiikka/ pitkä	46	44	40	24	14	5
Matematiikka/ lyhyt	46	43	38	23	13	4
Kieli 1*	46	43	38	23	13	4
Kieli 2*	43	41	37	21	11	3
Kieli 3*	43	41	37	21	11	3
Kieli 4*	43	41	37	21	11	3
Fysiikka	43	41	37	21	11	3
Kemia	43	40	35	20	10	2
Biologia	43	40	35	20	10	2
Maantiede	43	39	33	19	9	1
Terveystieto	43	39	33	19	9	1
Psykologia	43	40	35	20	10	2
Filosofia	43	39	33	19	9	1
Historia	43	41	37	21	11	3
Yhteiskuntaoppi	43	39	33	19	9	1
Uskonto/ET	43	41	37	21	11	3

Miten hakijoille lasketaan uudet pisteet

- Lasketaan hakijoiden yo-arvosanojen pohjalta uudet valintapisteet yliopistojen todistusvalintajonoihin
- Ei voida käyttää tietoja muista mahdollisista pisteytettävistä tutkinnoista
- Manipuloidaan vain yliopistojen valintapisteitä todistusvalintajonoissa, mutta simuloidaan myös muiden jonojen ja AMK:n valinnat

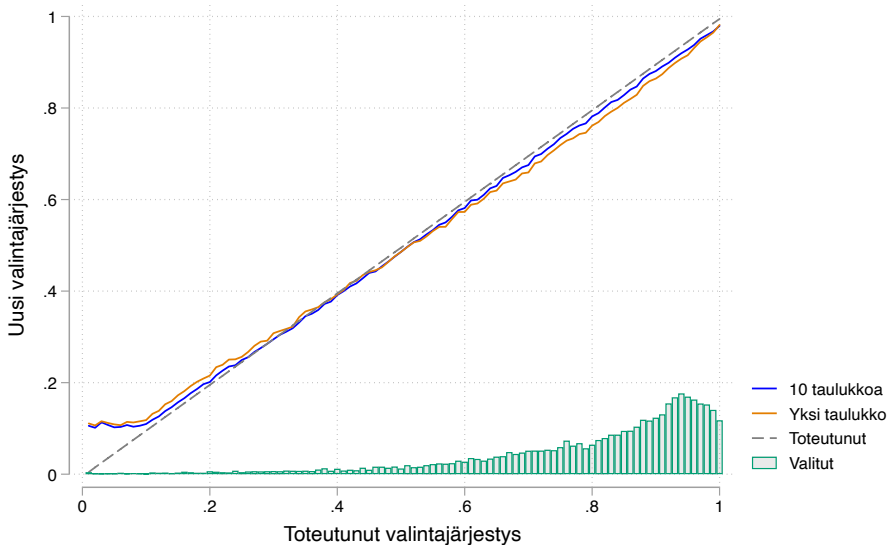
Simulaatiot rekisteriaineistojen pohjalta

- **Vuoden 2021 korkeakoulujen yhteishakuun osallistuneet hakijat**
 - hakijan hakutoiveet järjestyksessä (1.-6.)
 - hakijan valintajärjestys ja pisteet koe- ja todistusvalinnassa
 - hakijan ylioppilasarvosanat
- **Hakukohteiden valintakiintiöt ja käytetty pisteytaulukko**
 - todistusvalinta, valintakoe ja ensikertalaiskiintiöt
- **Yhdistetään väestörekisteritietoihin tilastokeskuksen etäkäytössä**
 - saadaan tieto hakijan sukupuolesta, iästä ja sosioekonomisesta taustasta (vanhempien tulot, koulutus)

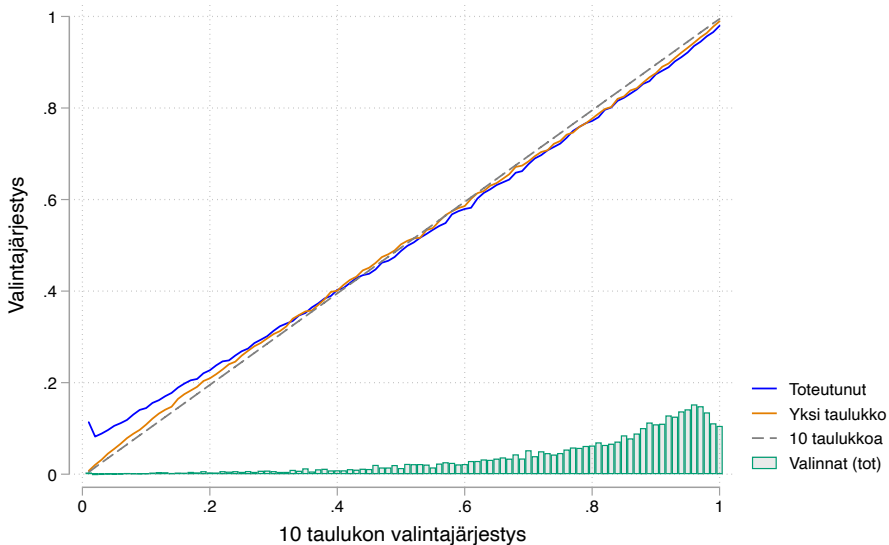
Seuraavilla slideilla

- Jokaisen hakukohteen hakijat asetetaan todistuspisteiden mukaiseen valintajärjestykseen (ensimmäinen = 1, viimeinen = 0)
- Tarkastellaan
 1. missä kohtaa valintajärjestyä sama hakija olisi uudella pisteytystaulukolla
 2. miten hakijoiden taustaominaisuudet muuttuvat valintajärjestyksen funktiona
- Huom 1: korkea valintajärjestys ei takaa valintaa, koska hakija voidaan valita toiseen hakemaansa ohjelmaan ensin
- Huom 2: pienetkin muutokset valintajärjestyksessä voivat vaikuttaa lopullisiin valintoihin - tätä varten tarvitaan simulaatioita (tulossa)

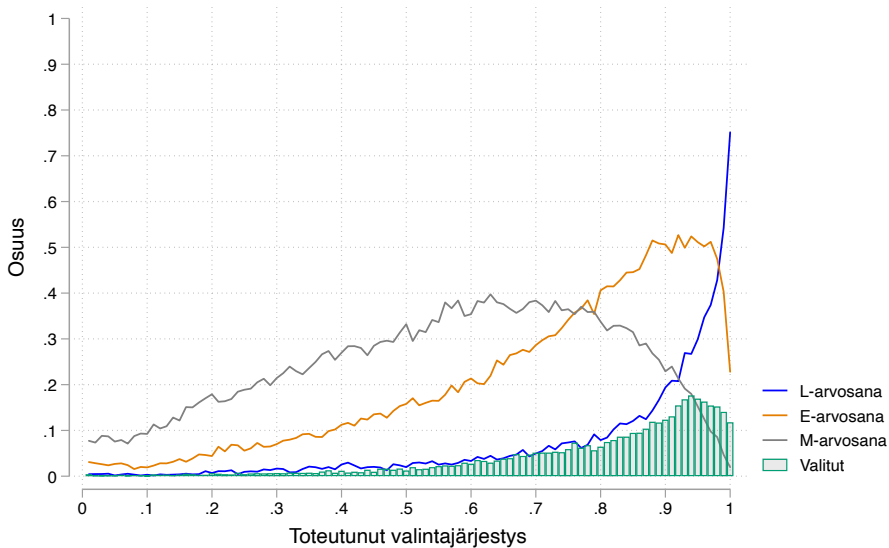
Valintajärjestys hyvin samanlainen kaikilla taulukoilla

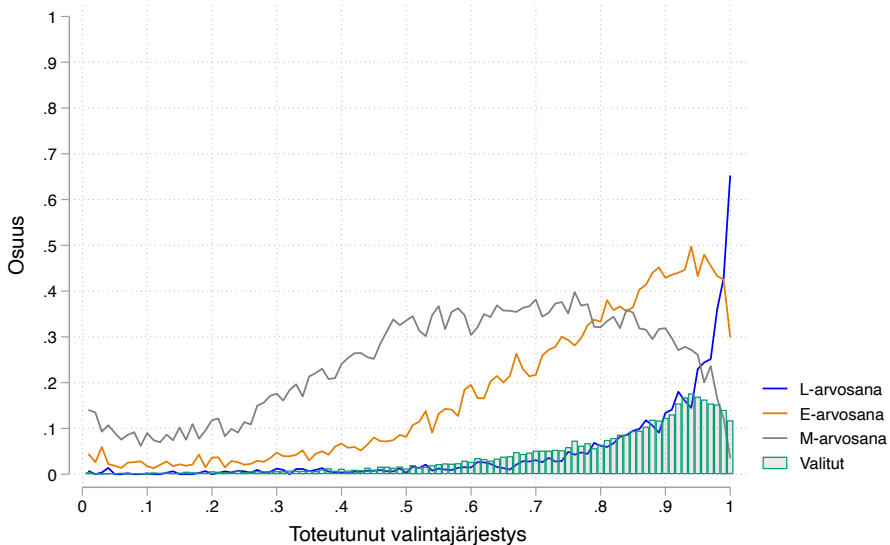
Valintajärjestys hyvin samanlainen kaikilla taulukoilla

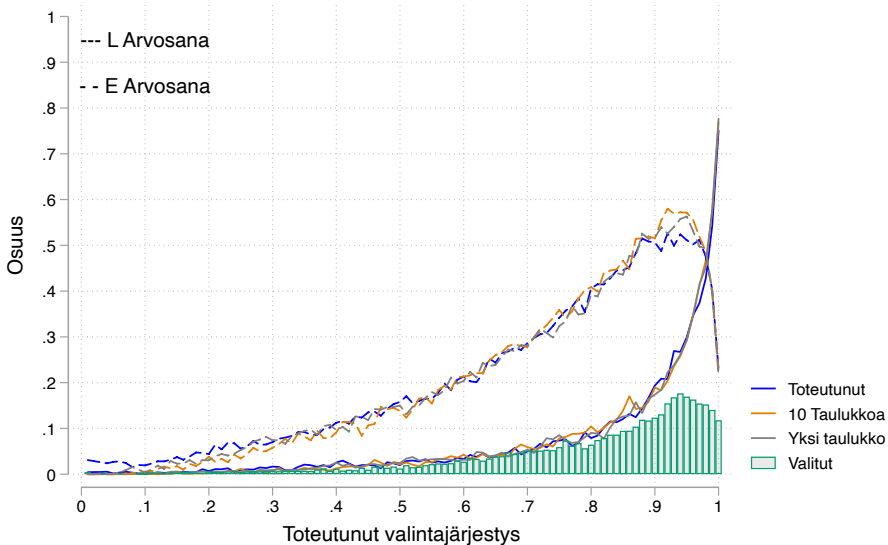
Äidinkielen L-M -arvosanoja kirjoittaneet

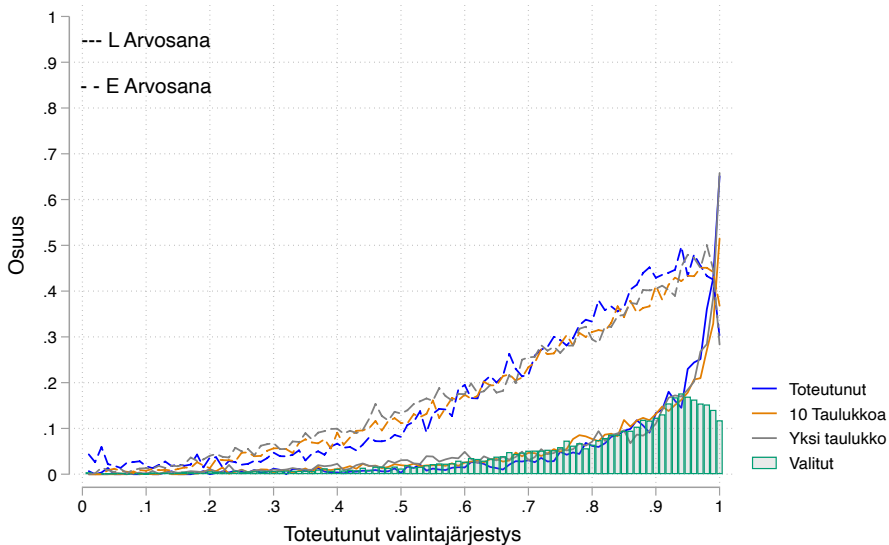
Pitkän matematiikan L-M -arvosanoja kirjoittaneet

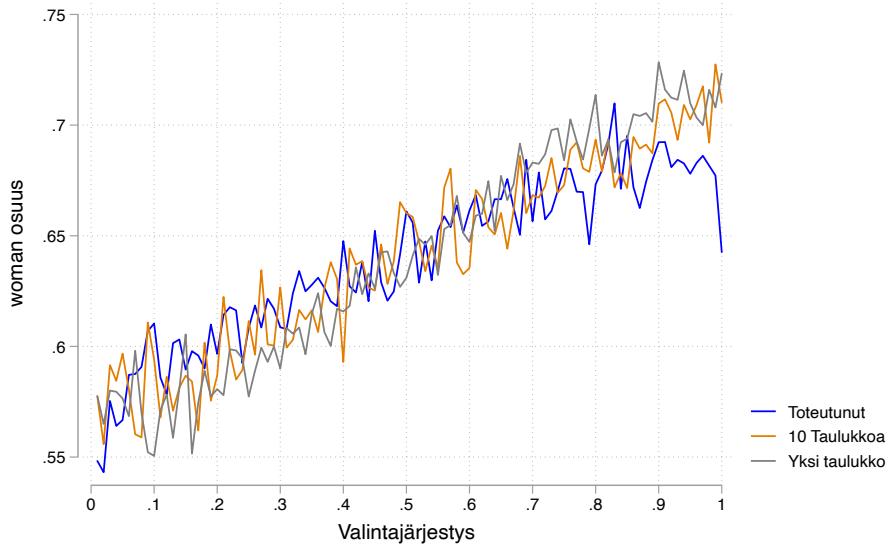
Äidinkielen L ja E -arvosanoja kirjoittaneet eri taulukoissa

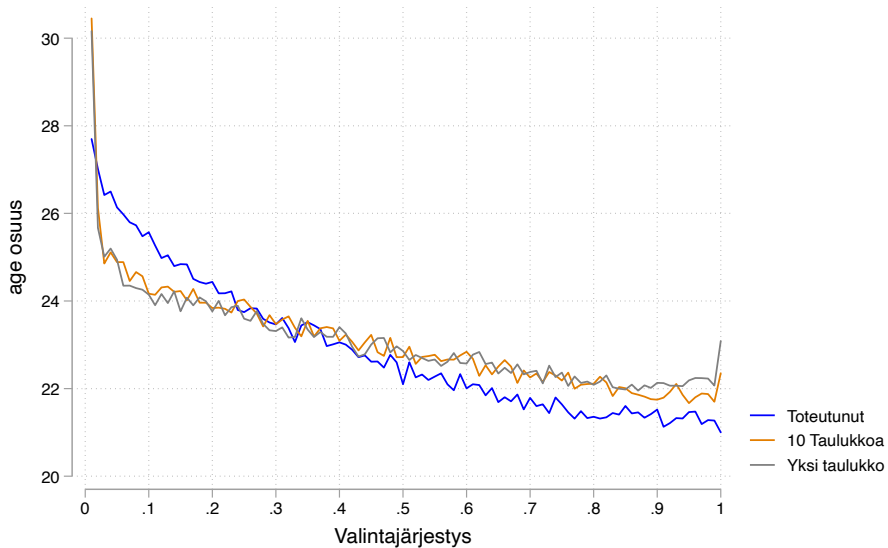
Pitkän matematiikan L ja E -arvosanoja kirjoittaneet eri taulukoissa

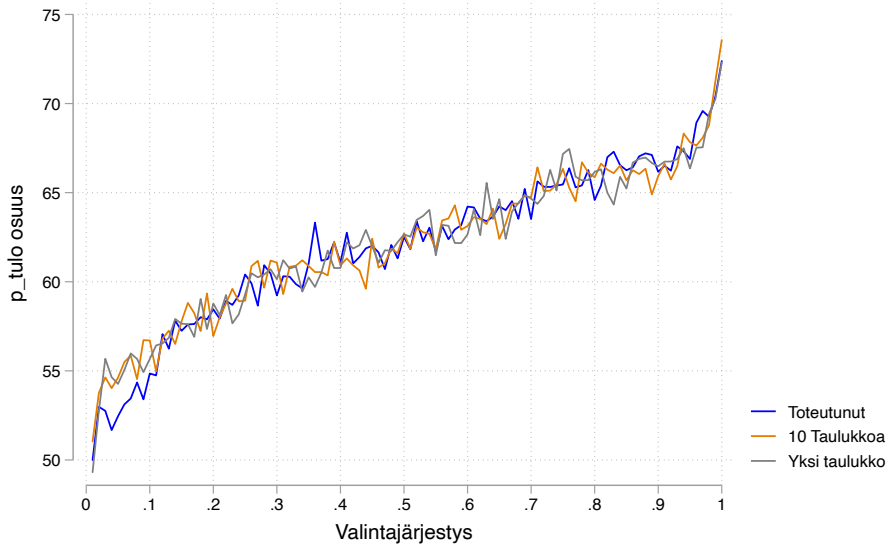
Naisten osuus

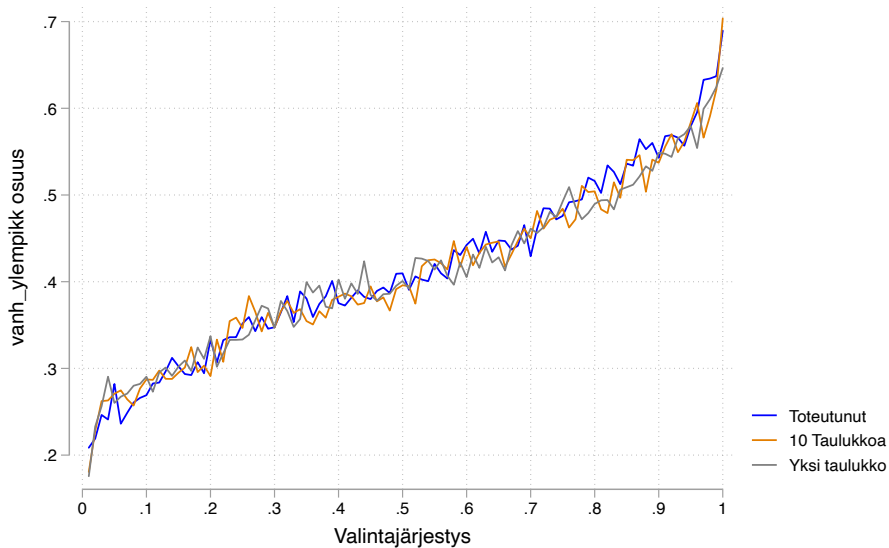
Ikä

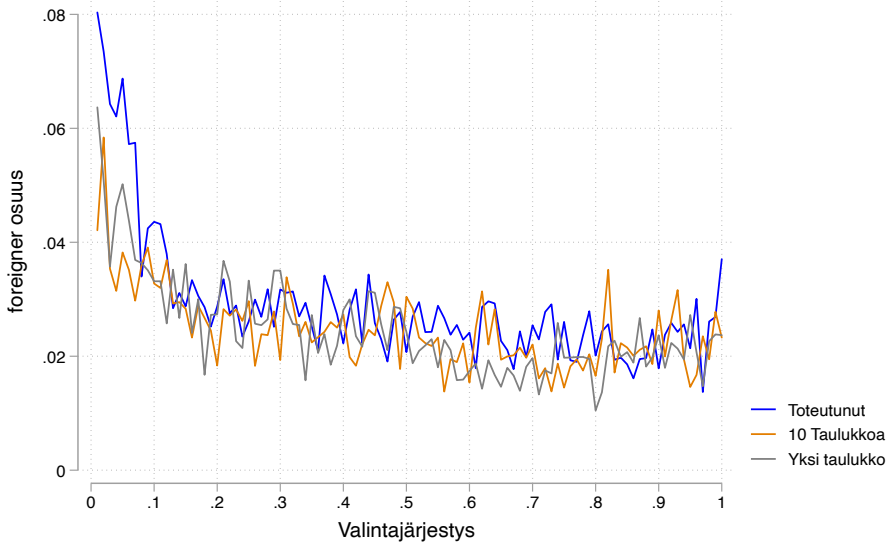
Vanhempien tulopersentti

Vanhempien koulutus

Ulkomaalaisten osuus

Simulaatiomalli

- Simulointeja varten on rakennettu malli, joka on lähellä OPH:n käyttämää opiskelupaikkojen jakoon käytettyä järjestelmää. Simuloinnissa on käytetty vuoden 2021 hakijoiden hakemuksia, pisteitä ja toteutuneita valintoja.
- Malli on lähellä OPH:n käyttämää järjestelmää, mutta ei sen tarkka kopio, eikä se sen vuoksi pysty tuottamaan täsmälleen samoja valintoja kuin OPH:n järjestelmä.
- Jotta malli on saatu toimimaan, OPH:n järjestelmää on yksinkertaistettu mm. seuraavilla tavoilla.
 - **Jonojen määrää** on karsittu (mukana on ensikertalaisten jonot, todistusvalinta ja koevalinta)
 - Jonot, josta hakijat ovat tulleet hyväksytyksi, on ollut haastava tunnistaa datasta. Simulaatioissa **hakijat saattavat siis tulla hyväksytyksi eri jonoista kuin todellisuudessa.**
 - Simulaatio perustuu ns. viivästetyn hyväksynnän algoritmiin (deferred acceptance algorithm). Simulaatiomallissa käytetty versio algoritmista poikkeaa hieman OPH:n käyttämästä algoritmista.

Simulaatiomalli

- Simulaatioita ei pysty suoraan vertaamaan toteutuneisiin valintoihin.
- Simulointeja, joissa on käytetty eri pisteytyksiä, voidaan kuitenkin verrata toisiinsa.
- Tällöin tiedetään, että valintojen erot simulaatioiden välillä johtuvat juuri pisteytyksen muuttumisesta.

Simulaatioiden tulokset keskiarvoina

- Seuraavassa taulukossa on vertailtu eri simulaatioiden valintoja toisiinsa. Vertailu on tehty 50 taulukkoa + kynnysehdot -pisteytyksen mukaisesti valintoihin, ja vertailuun on otettu vain tässä simulaatiossa yliopistoon hyväksytyt hakijat. Luvut ovat prosentteja näistä hakijoista.
- Siten esimerkiksi 1 taulun ja kynnysehtojen pisteytysversion toteuttavassa simulaatiossa 82,2 prosenttia valitaan samaan hakukohteeseen kuin 50 taulukkoa + kynnysehdot -simulaatiossa.
- Vastaavasti 93 prosenttia 50 taulua + kynnysehdot -simulaatiossa yliopistoon hyväksytyistä hakijoista hyväksytään yliopistoon myös 1 taulua + kynnysehdot -simulaatiossa

Simulaatioiden tulokset keskiarvoina

	Simulaatio					
	50 taulua	50 taulua +kynnys	10 taulua	10 taulua +kynnys	1 taulu	1 taulu +kynnys
Valittu molemmissa simulaatioissa samaan hakukohteeseen	97.1 %	100.0 %	82.3 %	81.5 %	79.2 %	82.2 %
Valittu 50 taulua + kynnys -versiossa, ei valittu korkeakouluun vertailusimulaatiossa	1.0 %	0.0 %	6.5 %	6.8 %	8.5 %	6.5 %
Valittu yliopistoon molemmissa simulaatioissa	98.9 %	100.0 %	92.4 %	92.1 %	90.3 %	92.6 %
N	18966	18966	18966	18966	18966	18966

Mitä simulaatiot eivät kerro kokonaisvaikutuksia

- **Simulaatioissa ei voida huomioida käyttäytymisen muutoksia - hakijan valinnat otetaan annettuna**
 - mm. ei huomioida että uudessa mallissa voi tulla lisää hakijoita joiden pisteet paranevat kyseisessä hakukohteessa ja että lukiolaiset voivat alkaa kirjoittaa eri aineita yo-kirjoituksissa
- **Simulaatioissa ei voida laskea valintakoepisteitä sellaisille alun perin todistuksella valituille, jotka eivät osallistuneet pääsykokeisiin**
 - mitä suurempia erot pisteytyksissä, sitä useampaan hakijaan tämä voi vaikuttaa
 - pisteytyksen muutoksen takia rajan alle jäänyt voidaan kuitenkin valita toiseen kohteeseen todistuspisteillä
- **Simulaatioissa ei voida arvioida muiden kuin yo-kirjoituksiin osallistuneiden pisteytyksiä (riittävä aineisto puuttuu)**
 - yliopistoihin valituista suurin osa kuitenkin ylioppilaita ja simulaatioissa ei ole kevään ensimmäisen haun vieraskielisiä ohjelmia, myös AMK-ohjelmien pisteytys pidetään ennallaan
- **Ei voida arvioida kuinka pisteytyksen muutos vaikuttaa opintomenestykseen**

Valittujen opiskelijoiden ominaisuudet eri simulaatioissa

	Simulaatio					
	50 taulua	50 taulua + kynnyks	10 taulua	10 taulua + kynnyks	1 taulu	1 taulu + kynnyks
Ikä	24,04	24,04	24,06	24,06	24,10	24,04
Ikä = 19	0,25	0,25	0,24	0,24	0,24	0,24
Ulkomaan kansalaisuus	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01
Ulkomailla syntynyt	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Vieraskielinen	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Nainen	0,61	0,61	0,61	0,61	0,62	0,62
Vanhempien tuloprosentti	64,14	64,15	64,08	63,97	64,05	64,16
Vanhempien tulot P0-P50	0,31	0,31	0,31	0,31	0,31	0,31
Vanhempien tulot P50-P90	0,48	0,48	0,49	0,49	0,49	0,49
Vanhempien tulot P90-P100	0,21	0,21	0,21	0,20	0,20	0,21
Vanhemmat perusaste	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Vanhemmat keskiaste	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
Vanhemmat alempi kk	0,35	0,35	0,35	0,35	0,36	0,36
Vanhemmat ylempi kk	0,46	0,46	0,46	0,45	0,45	0,45
Äidinkieli (A)	4,04	4,03	4,06	4,04	4,05	4,05
Pitkä matematiikka (M)	4,11	4,11	4,07	4,06	4,06	4,08
Lyhyt matematiikka (N)	3,82	3,81	3,81	3,81	3,84	3,83
Pitkä englanti (EA)	4,00	3,99	4,02	4,02	4,02	4,01

Valittujen äidinkielen arvosanat eri simulaatioissa

	Simulaatio					
	50 taulua	50 taulua + kynnyks	10 taulua	10 taulua + kynnyks	1 taulu	1 taulu + kynnyks
A_L	0,10	0,10	0,11	0,11	0,10	0,10
A_E	0,23	0,23	0,25	0,24	0,24	0,24
A_M	0,22	0,22	0,22	0,22	0,23	0,23
A_C	0,19	0,19	0,18	0,18	0,18	0,18
A_B	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07	0,08
A_A	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
A_I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ei kirjoittanut	0,16	0,16	0,14	0,14	0,14	0,14

Valittujen pitkän matematiikan arvosanat eri simulaatioissa

	Simulaatio					
	50 taulua	50 taulua + kynnys	10 taulua	10 taulua + kynnys	1 taulu	1 taulu + kynnys
M_L	0,07	0,07	0,06	0,06	0,06	0,06
M_E	0,17	0,17	0,16	0,16	0,16	0,16
M_M	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15	0,15
M_C	0,09	0,09	0,10	0,10	0,09	0,09
M_B	0,04	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05
M_A	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01
M_I	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,00
Ei kirjoittanut	0,46	0,45	0,45	0,45	0,47	0,46

Valittujen lyhyen matematiikan arvosanat eri simulaatioissa

	Simulaatio					
	50 taulua	50 taulua + kynnys	10 taulua	10 taulua + kynnys	1 taulu	1 taulu + kynnys
N_L	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
N_E	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,07
N_M	0,07	0,07	0,07	0,07	0,08	0,08
N_C	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06	0,06
N_B	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
N_A	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
N_I	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ei kirjoittanut	0,71	0,71	0,70	0,70	0,69	0,69

Valittujen muiden aineiden arvosanat eri simulaatioissa

	Simulaatio					
	50 taulua	50 taulua + kynnys	10 taulua	10 taulua + kynnys	1 taulu	1 taulu + kynnys
Biologia (BI)	4,34	4,34	4,35	4,33	4,36	4,36
Elämäkatsomustieto (ET)	4,43	4,48	4,43	4,48	4,48	4,49
Filosofia (FF)	4,26	4,25	4,28	4,28	4,33	4,33
Fysiikka (FY)	4,26	4,26	4,24	4,22	4,27	4,26
Maantiede (GE)	4,16	4,15	4,16	4,16	4,18	4,18
Historia (HI)	4,27	4,27	4,28	4,27	4,29	4,28
Kemia (KE)	4,35	4,34	4,35	4,33	4,38	4,36
Äidinkieli, ruotsi (O)	3,89	3,89	3,90	3,88	3,90	3,90
Psykologia (PS)	4,19	4,20	4,20	4,20	4,21	4,21
Terveystieto (TE)	3,94	3,94	3,96	3,95	4,00	3,99
Uskonto, lut (UE)	4,28	4,26	4,29	4,28	4,31	4,30
Uskonto, ort (UO)	3,58	3,62	3,50	3,60	3,67	3,61
Yhteiskuntaoppi (YH)	4,18	4,17	4,18	4,18	4,21	4,19